

»SLOVENEK« velja
na pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . 100.-
za pol leta . . . 55.-
za četrt leta . . . 30.-
za en mesec . . . 10.-
Za inostranstvo celoletno K 140.-
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 20.-
za inostranstvo . . . 25.-

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna poltiskota (58 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
na enkrat . . . po K 2.-
uradni razglasi, poslana
itd. . . po K 3.-
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 58/2 mm K 6.-
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 32C.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7562.

Katoliško ljudstvo!

V dneh družabnih preosnov in preobratov, ki posegajo globoko v srca posameznikov in v življenje narodov, v dne, ko se snuje usodna zgodovina in poraja nov vek

pozivamo in kličemo na manifestacijo krščanskega prepričanja.

Jugoslovanska katoliška telovadno - kulturna mladinska organizacija OREL
napravlja polet v Maribor in sklicuje za dneve od 29. julija do 3. avgusta 1920

prvi slovanski orlovski tabor.

Ob tem svečanostnem prazniku katoliške mladine naj slavi zmago socialna misel krščanske vzajemnosti; zato naj se zbero vsi: delavec, kmet, obrtnik, uradnik, razumnik. Vsi stanovi naj se zavedo, da tvorijo v krščanstvu eno družino. Prepričajo naj se, da je njih mladina nastopila pot prave svobode, da se je uvrstila med bojevnike za uveljavljanje katoliških načel, za izenačenje pravic, za spoštovanje poštenega dela, za dosego stanovskega in mednarodnega bratstva.

Katoliška mladina je seme nove, zdrave družbe. Posejano je v zemljo, ki jo je razorala strašna svetovna vojska. Sistem laži in krivic je strl. Drevo večnih resnic pa zeleni in ob tem drevesu se zbira zdrava, čila, vzorna in značajna mladina, ki hoče ob navzočnosti kulturnih narodov slaviti svoj dan. Ob idealni mladini pa naj črpajo vsi, ki se zbero k skupnemu prazniku, navdušenja za vzvišene vzore.

Na ta slavnostni praznik vabimo torej vse bratske orlovske odseke iz Jugoslavije, vsa bratska orlovska društva iz Češkoslovaške republike, iz Združenih in drugih ameriških držav, ter katoliška telovadno - kulturna udruženja iz Poljske republike. S srčnim veseljem bi radi pozdravili tudi vse dobromisleče brate iz Rusije in drugih slovanskih držav, kakor tudi iz Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, Švice, Španske itd.

Vse vabimo in prosimo, naj se pravočasno pripravijo ter nam sporoče, v kolikem številu se nameravajo udeležiti slovanskega orlovskega slavlja.

Vabimo končno katoličane vseh navedenih narodov in držav iz vseh stanov in organizacij. Prihitite k nam in dajte s tem izraza katoliško-kulturni vzajemnosti!

Bog živi!

Ljubljana, o Božiču I. 1919.

Predsedstvo osrednjega pripravljalnega odbora za prvi slovanski orlovski tabor v Mariboru:

Dr. Anton Korošec,
pokrovitelj.

Jože Pirc,
predsednik.

Leopold Eiletz,
I. podpredsednik.

Cilka Krek,
II. podpredsednica.

Ivan Mazovec,
III. podpredsednik.

Jože Stablj,
glavni tajnik.

Jože Gostinčar,
odbornik.

Ivan Brodar,
odbornik.

Ludovik Tomažič,
glavni blagajnik.

LISTEK.

Ivan Stegovec:

† **Viktor Bežek.**

Zopet je izgubilo slovensko slovstvo moža iz vrste najodličnejših sotrudnikov. Dne 19. t. m. je umrl g. Viktor Bežek, ki je bil mnogo let ravnatelj koprškega in pozneje goriskega moškega učiteljskega, kjer je deloval med svojimi gojenci v vzgojnem oziru najintenzivneje. Svoje neizčrpne sile je posvečal povečini pedagoški, v kateri je bil tako temeljito in vsestransko izvežban, orientiran in naobražen kakor virtuoz na vsoki inštrument. Dušeslovje, vzgojeslovje, ukoslovje in temu vsa pripadajoča zgodovina je bilo središče njegovega duševnega delovanja.

Njegova predavanja na učiteljski, ki so se odlikovala tudi po lepem jeziku, so segala gotovo slehernemu učiteljskemu v dno duše. Kot umljiv in čudovito spreten vzgojitelj si je znal istotako pridobiti srca svojih gojencev. Bil je zelo resen, možat, točen, ganjen in tudi splošno vsestransko izobražen. V vsakem predmetu je bil veščak. Vsakdo se je pripravljajal za njegove ure izredno vestno in točno.

Pri svojih pedagoških nazorih je zavzemal najmodernejše stališče in si je pridobil kot tak za ljudsko šolstvo mnogo zaslug, zlasti ko je deloval kot član goriskega deželne šolskega sveta.

Skoro enako vnet je bil za povzdigo

slovenske književnosti. Več let je bil urednik »Ljubljanskega Zvona«, kjer se je pokazal duhovitega kritika. Vsi njegovi spisi imajo gladek, mehak in bogat jezik. V njegovem »Občnem vzgojeslovju« kar mrgoli vse polno krasno donečih, docela novih besed za najrazličnejše pojme. Viktor Bežek je bil prvi med Slovenci, ki je izdal pedagoško knjigo v taki obliki. Njegovo »Vzgojeslovje« se razlikuje od nemških učnih knjig iste vrste. Vsako poglavje, vsak odstavek je izpopolnjen in izražen v najkonkretniji obliki. Vse je modernizirano in izkazan ni znaka o starokopitni šablono. Z izdajanjem omenjenega pedagoške učne knjige je dosegel duhoviti pisatelj, da se je začelo naše dijaštvo učiti vzgojeslovja v maternem jeziku, in je spravil pedagoško vedo v slovenščini na tisto stopnjo, na kakršni je pri drugih narodih. Prej se je moralo naše učiteljstvo, ko se je pripravljajalo za svoj poklic, učiti vzgojeslovja izključno v nemščini, ker ni bilo za ta predmet primerne knjige. Posledica je bila, da ni znal noben slovenski vzgojitelj za razne dušeslovne in vzgojeslovne pojme pravih slovenskih izrazov. Učitelj je poučeval slovensko mladino, toda za svojo stroko je znal rabiti le nemške izraze!

Trden namen je imel blagi pokojnik, da bi izdal še knjigo »Zgodovino vzgojeslovja in ukoslovja« in tako oblagodil s tem Slovence v tej stroki v najvišji meri. Toda smrt je prekrizala njegov idealen načrt.

Tako bi opisal v kratkih potezah živ-

ljenje in delovanje velezaslužnega pokojnega ravnatelja Viktorja Bežka, čigar gojenec sem bil tudi jaz. Odkrito moram priznati, da sem bil izredno globoko ganjen in naravnost presenečen, ko sem čital o njegovi smrti. Mislim sem si: »Kako more neki umreti, če ni še dovršil svoje življenjske naloge!« — — — — —

Naj počiva v miru!

Usoda naših ujetnikov v Italiji.

Dne 22. decembra sem utekel iz lastnih klešč in se srečno vrnil v prosto slovensko domovino. Bil sem preko štiri dolga leta vojni ujetnik na Italijanskem. Večkrat sem že hotel priobčiti podatke o prežalostni, skoro neverjetni usodi naših vojnih ujetnikov v Italiji: trpinčenje, palica in včasih tudi pištola ali samokres, to je vsakdanja tolažba našim nesrečnim nadejnim mladeničem. Za sedaj priobčim dobesedno prevedeno poročilo italijanskega časopisa »Avanti« iz Milana mesca septembra t. l.:

»Trpinčenje avstrijskih vojnih ujetnikov. Večna kuga v Barletti. Kar so že pisali drugi tovariši, ni tako težko in tako hudo, kar sem videl s svojimi lastnimi očmi v dvajsetih dneh mojega bivanja v rojstnem mestu Barletti pretekli mesec avgust.

Tam stoji starodavni grad, sezidan od Karla V., v katerem so danes zaprti avstrijski vojni ujetniki. Ti ubogi reveži so

obsojeni na smrt in tako gledajo z lastnimi očmi vsak dan najmanj deset svojih tovarišev, mrtvih vsled laške surovosti. Niti na zadnjem potu jih ne morejo spremiti. Lakota, oslabeleost, kužne bolezni in mogoče tudi kak strel, to jim je vsakdanja tolažba.

Redno vsako jutro Barletta vidi mrtvaški sprevod, nič manj nego šest mrtvaških krst, ki pridejo iz tega prokletega gradu. Mnogi pobožni ljudje so se zavzeli zoper to grozno morjenje ljudi, odgovorilo se jim je, da je vzrok vsemu temu nevarni tifus, ki neusmiljeno razsaja med vojnimi ujetniki.

Že je preteklo osem dolgih mesecev, kar so zaprti ti ubožci v tem smrtonosnem poslopju, a zdravniška znanost še vedno ni dobila sredstva, ki bi zatrla ta grozni morilni črv in ohranilo ostale. Prepričan sem, da, ako bi se skrbelo kakor treba za čistoto in zdravlje, bi se vse to ne bilo pripetilo ali pa vsaj v manjšem številu. K vsemu temu pa pride še najhujše. Ponoči, ako greš slučajno mimo gradu, slišiš sedaj in sedaj kak strel. Govorijo, da streljajo naši vojaki čuvaji, češ da bi uvideli ujetniki, da bdijo in da je nemogoče pobegniti. Ali je res? Da bi vsi ti strelji ne imeli kaj skupnega z vsakdanjim zgoraj omenjenim mrtvaškim sprevodom? Treba poizvedovati, da se izve resnica. Jaz, ki sem videl z lastnimi očmi, kakor tudi moji someščani, toliko gorja, na vsa moja vprašanja nisem dobil nobenega odgovora; vem le, da je bilo mnogo pritožb, ki pa niso nič pomagale in trpinčenje se

Dr. I. L.:

Občinska politika.

Belgrajski diktatorji, — samodržci, ki se ne smatrajo vezani na nobene zakone — bodo kmalu tudi nam Slovincem oktroirali nov volilni red. Demokrate se imenujejo naši diktatorji, vendar svoje načrte skrbno skrivajo pred ljudstvom. Nikdo od nas ne ve, kakšen bo oktroiran volilni red. Ako je dovoljeno soditi po tem, kar se je zgodilo na Hrvaškem, bo nov volilni red zelo reakcionaren in bo delil politične pravice drugače meščanu, drugače kmetu. Uvedena je sicer splošna volilna pravica, toda sorazmerno je dovoljena samo meščanom, ženske so izključene od volilne pravice, in v kmetijskih občinah je obdržana ustna volitev, kar pomeni kruto žalitev demokratičnih načel.

Na Hrvaškem so stranke že začele razpravljati o programih občinske politike. Programi se gibljejo v skromnih mejah predvojnih razmer. Ne pozna se jim, da imamo pet let vojske za seboj in da je okoli nas nastalo vse polno ljudovlad, v katerih so zastopane predvsem stranke z izrazito socialnopolitičnimi programi. A buržoazijskim strankam tega pač ni zameriti. Saj še celo socialistične stranke nimajo jasnih programov. Letos se je vršil od 2. do 6. marca v Berlinu izvanreden strankarski shod neodvisne socialnodemokratske stranke v Nemčiji. Predsednik Dittmann je izjavil: Nemogoče je, da bi se na tem strankinem shodu zgotovil komunalni program. K temu je treba priprav. Strankin shod se mora izreči, da se mora kakor najhitreje ustvariti tak program.

Tudi najnovejša socialistična literatura je glede občinske politike jako skromna. V rokah imamo »Ziele des Socialismus in der Gemeinde.« Linz a. D. 1919. Izdalo je knjižico tajništvo gornjeavstrijske socialistične stranke, ki se hvali, da sedi 1080 socialdemokratov v gornjeavstrijskih občinskih zastopih in da imajo v 22 občinah večino. Program je nepričakovano plitev. V zadevi šolskih reform se zahteva: Odločna zavrnitev vseh poskusov, da se šola poniza za objekt klerikalne želje po nadvladi. Najbolj nas zanima kajpada vsaj teoretični napredek socialdemokratov z ozirom na socializacijo. Tu stoji: »Podjetja, ki služijo trajnim potrebam občanov, se morajo v njih interesu odtegniti privatnemu kapitalu in prevzeti v občinsko upravo (komunaliziranje), osobito prometna podjetja, potem ona podjetja, ki oskrbujejo prebivalstvu plin in elektriko, pekarne, mesarije, druga aprovizacijska podjetja, tovarne za obleko, perilo in pohištvo. Isto velja o energiji, izhajajoči iz prirodnih virov (produkcija premoga, izraba vodnih sil). Komunaliziranje ne sme ne tehnično ne gospodarsko biti vezano z nevarnostjo nenadomestljivih in trajnih izgub.« To je zelo skromen program socialistov glede občinske uprave!

Program VLS glede občinske politike je bil že pred vojsko obširnejši in modernejši. (Glej Poročila slov. kat. shodov in dr. A. Ušeničnikov »Socializem.«) Ker nečemo delati nikomur krivice, moramo

še vedno nadaljuje. Vedno žrtve. Ubogi narod!

Mislím, da si čitatelj tega poročila lahko predstavlja, kako bridko je življenje naših tovarišev vojnih ujetnikov. Pripomniti moram, da je zgoraj omenjeni grad že več mesecev taborišče jugoslovanskih vojnih ujetnikov. Izmed Nemcev, Ogrov in drugih so Lah izbrali ravno Jugoslovane, katere hočejo popolnoma uničiti. Ako se stvar hitro ne spremeni, se naši ujetniki nikdar več ne vrnejo; ko pomrjejo ti, kar jih je danes v Barletti, bo laška vlada, kakor je to do danes prakticirala, poslala tja druge ujetnike, ki so še po drugih taboriščih. Posredovanje vlade je zato nujno. — Andrej Dolinar, bivši vojni ujetnik.

Prva ruska tiskarna. Dočim so se na Poljskem tiskale prve knjige že pred l. 1465. v Krakovu, torej tri leta prej ko na Češkem, se je tiskarska stroka na Ruskem precej zapoznala. Ruske tiskarne so začele z obratovanjem šele v l. 1563. in sicer na povleje carja Ivana IV. v Moskvi. Tiskarne so bile uvedene na Ruskem na nasvet metropolita Makarija, ki se je spotikal nad nepravilnim opisovanjem bogoslužbenih knjig in je kakor sredstvo proti tej zlorabi priporočal tiskane knjige. Prva tiskana knjiga na Ruskem je izšla v l. 1563. Gospodovom. Bila je knjiga »Apostol«, ki sta jo natisnila dijakon Ivan Fedotov in Peter Mestislavcev. Ali Fedor je bil zaradi rečene knjige obdolžen čarovništva. Moral je bežati iz Moskve. Napotil se je v Ostrog, kjer je ustanovil drugo tiskarno s pomočjo kneza Konstantina Ostroškega. V tem letu 1581. je izšlo prvo tiskano sv. pismo, ki se še danes imenuje ostroško. Iz Moskve se je razširilo tiskarstvo zmeraj bolj in v celoti ruska mesta.

reči, da je bila v socialistični stranki dolgo časa velika struja proti udeležbi stranke v občinskih zastopih. Razen Lassallove struje so bili socialisti odločni nasprotniki državnega socializma, torej tudi občinskega, kajti občine so organizacije, ki se snujejo na istih idejah kakor država.

VLS je z besedo in dejanjem že pred vojsko delala na to, da se produkcija kakor pri obrtnikih tako pri kmetih proizvaja kolikor mogoče s skupnimi silami in sredstvi. Naše organizacije so skrbale za zadružno nabavo strojev, za solidarno obdelovanje, za skupne delavnice in za skupna skladišča. V Jugoslaviji se skuša rešiti agrarna reforma. Reforma se bo morala ozirati tudi na socialne potrebe naših občin. Nekaj polja, ki pride v razdelitev, se mora dati občin, da jih obdeluje in pridelke hrani za uboge sloje v času pomanjkanja. Tudi gozdovi se bodo morali odstopiti občinam v oni izmeri, da bodo lahko občine z dohodki iz njih skrbale za svoje socialne naloge. Brezdvomno bodo občine z gozdovi ravnale mnogo bolj racionalno kakor državne uprave, ki n. pr. iz vseh državnih gozdov Jugoslavije, izvzemši Srbijo, pred vojsko niso dobile več čistega dohodka kakor nekaj čez 200 milijonov kron, čeprav so se državni gozdovi neusmiljeno pokončevali.

Tudi mi v Sloveniji stojimo pred občinskimi volitvami. Naši stranki je občina važna pravna celica v državi. Ako ima občina dovolj avtonomije, ako je uprava zgrajena na demokratičnih načelih in ako je v občini dovolj smisla za socialne naloge, potem je občina vir sreče, blagostanja in splošnega zadovoljstva prebivalstva. Svobodna, demokratična in socialno delujoča občina je najboljši korektiv za slabo centralno upravo. Občine so za bližnjo bodočnost dvojno važnega pomena.

Nitti za sporazum.

Po govoru Scialoje je italijanska zbornica napeto pričakovala izjave ministrskega predsednika Nittija, ki je govoril v nedeljo 21. t. m. Njegova izvajanja o jadranskem vprašanju so bila pod pritiskom močne opozicije zmernejša nego govori njegovega prednika. Italija, je dejal, izključuje vsako vojno, ona hoče, da s svojim delom v Evropi učvrsti politiko mira, kolikor je to mogoče. Vlada se je vedno prizadevala, da pokaže Jugoslovanom iskreno razpoloženje, da ž njimi vzdrži prijateljske in pristrčne odnose in tó v interesu miru, ki se mora naslanjati bolj na iskrenost odnosov nego na pogodbo. Jugoslovani morajo spoznati, da so iskrene vezi prijateljstva z Italijo v njenem interesu. Jadransko vprašanje ni edini italijanski problem. Reško vprašanje ima za Italijo načelno in moralno vrednost, nima pa ekonomske.

Reško vprašanje se ne nahaja v pogodbah in Reko so zahtevali po vojni, in zato smejo zavezniki v tem vprašanju imeti svoje stališče, različno od našega, ne da bi se vsled tega ohladilo prijateljstvo zaveznikov in Italije. Italija je zmaga la in dobila, kar je zahtevala pred vojno. Kadar stopimo z Jugoslovani v neposredno vez, je naglasil Nitti, se bodo mnoge stvari razčistile.

Kar se tiče avtonomije »osvojenih« krajev, kakor imenuje Nitti naše od Italije podjarmljeno ozemlje, obeča, da bo vlada štela gospodarske-nacionalne interese slovanskih »manjšin«, ki se nahajajo v teh pokrajinah in da se bode ozirala na njihova čustva in bo spoštovala njihove pravice.

Italija hoče torej sporazum z Jugoslovani, ko vsled odločnega zadržanja Wilsonovega ni uspela v reškem vprašanju. K sporazumu ga pa sili tudi močna opozicija socialistov in ljudske stranke, ki je pri volitvah dobila 102 mandata ter zahteva avtonomijo za slovenske pokrajine.

Nitti pripravlja i talijansko javnost na to, da Italija ne bo dobila Reke in jo opozarja, da je tudi brez Reke in Dalmacije dobila, kar je zahtevala pred vojno in kar vsebuje londonski pakt. Da so pokrajine, ki jih londonska pogodba izroča Italijanom, v celoti slovenske in hrvaške pokrajine, in da so Slovenci in Hrvatje samo ponekod kakor v Trstu in v mestih na zapadni obali Istre v manjšini, Nitti zamoči, pač pa govori splošno o slovanskih manjšinah, da tako prikrije krivico, ki jo londonski pakt dela Jugoslovanom.

Nitti pa v svojem govoru namigava tudi, da je sporazum med Italijo in Jugoslavijo potreben za Italijo z gospodarskega stališča.

Naročajte
Mladost!

Kako rešujejo nekateri pristajali soc. demokratiške stranke Koroško?

Črtica iz časa priprave za plebiscit.

Milo je tožil vodja koroških nemških socialnih demokratov Gröger v dunajski »Arbeiter-Zeitung« z dne 9. t. m., da socialisti in bržkone tudi nemški nacionalisti ne morejo hujskati v pasu A.

Ni nam sicer znano, kako večina socialno demokratiške stranke postopa taktično na svojih shodih, toda istina je, da nekteri še v teh zadnjih usodepolnih tednih pred glasovanjem nočejo poznati edinosti in složnosti v boju za narod in z gorečo vneto ubijajo tudi na Koroškem »klerikalnega zmaja« in se po stari maniri zaganjajo tudi v slovensko koroško duhovščino.

Začeli so loviti »klerikalnega zmaja« na zapadni meji Jugoslavije, »tam kjer teče bistra Zila«.

Dne 11. decembra se je vršil socialno-demokratski shod v Ločah ob baškem jezuru.

Govornica: neka gospa Kristan, ki je baje — če so informacije točne — prišla pred 1 mesecem iz Gradca v Jugoslavijo.

Publikum ali poslušalci: Ljudje, ki niso socialni demokratje in tudi nikoli ne bodo, namreč nekaj zavednih Slovencev, ki so se hoteli prepričati, kako ta stranka deluje za usodo našega naroda na Koroškem, drugi pa ljudje, kojih oči so še vedno obrnjene, ne proti jugu, kjer je domovina vseh SHS, ampak proti severu; zaslepljeni, zapeljani, mogoče tudi odkupljeni ljudje, a vendar Slovenci.

Potek shoda ali »delovanja« socialno-demokratskega shoda za slovenski — jugoslovanski Korotan. Govornica vpraša, da se priklupi gotovim poslušalcem, ali naj govori slovensko ali nemško. (Opomba: občina šteje med 1400 prebivalci kakšnih 20 priseljenih Nemcev, vsi drugi so Slovenci.) Govornica da ne zna »koroškega« dialekt. Nemški pa bodo gotovo vsi razumeli. Kolikor je znano, so različni koroški govorniki preteklosti, kakor dr. Brejc, Grafenauer, Smodej, dr. Müller, dr. Erlich itd. niso govorili po »koroško«, menda se tudi v nobeni cerkvi ne pridiguje »koroško«, tudi »Mir«, »Korošec«, »Slovenski Narod«, »Slovenec« in menda tudi »Napreje« niso tiskani v »koroškem« dialektu in vendar Koroški Slovenec vse to razume. Na vprašanje seveda molk. Kajti kar je slučajno navzočih narodnih Slovencev, molčijo iz politične nevednosti. Na obrazih drugih pa si bral začudenje: mi smo se sicer tukaj zbrali pod firmo socialne demokracije, a v upanju, da slišimo kaj, na kar še vedno tiho upamo in — Nemci smo, četudi ne znamo pravilno nemški.

Torej molk. In govornica govori, govori — nemško.

Snov govora: Ostudna farška gonja. Uvod se ujema z nadaljnjimi izvajanj, ki se končajo s klicem na farško gonjo. Izvrstna snov seveda v času velike draginje in pomanjkanja pri nas v Jugoslaviji, akoravno sedijo na odgovornih mestih socialni demokratje in ne »farje«, izvrstna diplomatska snov v času priprave za koroško glasovanje!

In to proti slovenskim koroškim duhovnikom! Ki so stali na Koroškem kot branitelji slovanstva, da nemški val ni pljusnil tudi čez Karavanke in spojil Jadransko morje s severnim v eno nemško morje. Proti tistim boriteljem za slovanstvo, katerim so bratci teh kraljevo-vladnih socialnih demokratov, nemški boljševiki, še le letos oropali skoro vse imetje in jih vlačili po ulicah in ječah, jih psovali, pretepali, pobijali, dočim so tisti kraljevo-vladni socialni demokratje lezli in lezejo k mastnim državnim jaslcam, da ne zamudijo ministrskih plač 200 frankov t. j. 2000 K na dan, če se »potuje državno«.

In govornica udriha v nemščini pred slovenskimi Korošci po slovenskih duhovnikih. Pol ure odtod pa stoji na straži srbski vojak, po 8 letni borbi za jugoslovansko domovino, kateremu je pomagal ravno slovenski koroški duhovnik postaviti severne mejnike Jugoslavije malo višje od Karavank, seveda obadva brez 200 frankov ali 2000 K na dan.

Stille Nutzandwendung: za tiste poslušalce, kojih telesa so sicer v Jugoslaviji, a duše še vedno v Avstriji. Zadovoljno tiho pritrdjevanje. Mislijo si: to je ravno tudi naša srčna želja, spraviti slovenske duhovnike proč. Tako so pisali g. Lakmer v celovških »Freie Stimmen«, tako so vedno govorili tudi koroški »verweser« dr. Lemiš. Četudi socialni demokratje tako mislijo, bo že tako prav.

In kaj mislijo naši ljudje: Tako delajo pristajali naše kraljevo vladne jugoslovanske demokratske stranke za plebiscit na Koroškem! Kam se naj obrnemo? Na vlado? Kjer ima danes socialna demokracija kot vladna stranka prvo besedo, to bi bilo brez uspeha. Edino, kar moremo je, da to nečuvstvo, nediplomatično »delovanje« pojasnimo slovenski javnosti brez razlike strank, naj nam pomaga, da bodo gotovi

ljudje, ki brez psovanja in hujskanja ne morejo živeti, vsaj še 2 meseca držijo to gnusno metodo političnega boja za zobni, dokler plebiscit ni končan.

Drugeče bo s farško gonjo Koroška z Jugoslavijo vred kmalu odrešena — življenja.

Država SHS.

Regent.

LDU Belgrad, 26. decembra. Regent prestolonaslednik Aleksander bo podaljšal svoje bivanje na Francoskem za nadaljnjih 10 dni. Prestolonaslednik se mudi še vedno v Cannesu.

Povračilo vojne škode.

LDU Belgrad, 26. dec. »Pravda« piše pod naslovom »Povračilo škode«: Obrnili smo se za pojasnilo na pristojno mesto, kako misli vlada izvršiti izplačevanje povračila škode iz avansa, ki ga bo dobila v Parizu. Dobili smo nastopno pojasnil: Najprej se bo pričelo s precejevanjem škode, povzročene po vojski, in sicer na podlagi posebne odredbe, ki bo stopila početkom bodočega meseca v veljavo. Bone, ki se bodo izdajali, bo izplačevala posebno banka na ta način, da dobe povračilo oni, ki so najbolj potrebni oziroma oni, ki so v vojski največ trpeli. Obračalo se bo posebno pozornost na to, da se čimprej obnovi gospodarsko življenje in obrt. Z ozirom na ta cilj se na račun odškodnine ne bo izplačevalo samo v gotovem denarju, temveč se bo razdeljevalo tudi potrebno obrtno orodje in druge stvari. Želeti je, da se pri tem obrača pozornost na čim pravičnejšo in izdatnejšo pomoč.

Nova trgovska pogodba z Avstrijo.

LDU Belgrad, 26. decembra. »Politič« poroča: Minister za šume in rude g Anton Kristan je podpisal na Dunaju novo trgovsko konvencijo med našim kraljevstvom in avstrijsko republiko. Ta nova konvencija obsega v glavnem odredbe prejšnjega dogovora, sklenjenega pred 5 meseci, ter je bila izpopolnjena v Belgradu prošli mesec na način, ki smo ga tedaj objavili.

Poštna hranilnica.

LDU Belgrad, 26. decembra. Z verodostojnega mesta se doznava, da se skoraj predloži zakon o poštnih hranilnicah in čekih in da se potem v vsej Jugoslaviji otvori poštnohranilnični in čekovni promet.

Povišanje poštnih pristojbin.

LDU Belgrad, 26. decembra. Skoro v vseh državah so bile povečane poštne takse za notranji promet, dočim so za zunanji promet ostale iste takse, ki so bile potrjene po mednarodni poštni zvezi; sedaj se je tudi v naših državah pojavila želja, da se te takse premene, in sicer da se takse za pisma v mednarodnem prometu povišajo za 40 centimov, za dopisnice pa za 15 centimov.

Trgovski promet z Nemčijo.

LDU Belgrad, 26. decembra. »Trgovski glasnik« z dne 24. decembra brani v uvodnem članku zahtevo, da se skoraj vzpostavi redoviti trgovski promet z Nemčijo in da se obnovi trgovska pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo.

Drag telefon.

LDU Belgrad, 26. decembra. Ministrstvo pošte in brzojava je z avstrijsko pošto in brzojavno upravo sklenilo telefonsko pogodbo: Razgovori se morajo voditi od sedaj samo med Gradcem in Dunajem po eni strani in med Ljubljano, Zagrebom in Brodom po drugi strani. Za razgovor treh minut je plačati 16 K, za žurnejše razgovore po 48 K. To velja od 1. januarja 1920.

Nadzorovanje tujcev v Belgradu.

LDU Belgrad, 26. decembra. Mestna uprava je izdala naredbo o nadziranju tujcev. Centralni redarski oddelek mora imeti vedno točno evidenco o prihodu in odhodu potnikov, kakor tudi zasebnih stanovanj, ki prenočujejo potnike.

Povpraševanje po našem tobaku.

LDU Belgrad, 26. decembra. Več nizozemskih tvornic tobaka je zahtevalo od naše uprave monopolna pojasnila, ali je mogoče izvoz tobaka iz naših dežel.

Izvoz na Francosko.

LDU Belgrad, 26. dec. Več francoskih trgovskih tvrdk se je obrnilo na ministrstvo za trgovino s prošnjo, naj jim pošlje popis srbskih trgovcev, ki bi bili pripravljeni, izvažati na Francosko živila in zaklane prašiče.

Vprašanje Reke.

Nitti o Reki.

LDU Rim, 27. decembra. (DunKU. — Brezlično.) Ministrski predsednik Nitti je izjavil ob sprejemu tujih poročevalcev, da v inozemstvu razširjene govorice o notranjem položaju Italije niso točne in da inozemstvo Italijo mnogo premalo pozna, ako veruje, da stoji dežela pred revolu-

cijo in anarhijo. Glede reškega vprašanja se je ministrski predsednik Nitti izrazil, da je v kratkem pričakovati rešitve. Reka je za Italijo le moralnega pomena, mogla pa bi pri nepravilni rešitvi povzročiti novo vojno, čemur pa se je treba izogniti.

Reka za odhod D' Annunzia.

LDU Rim, 26. dec. (Dun. KU) Pogajanja z D' Annunzijem glede zasedbe Reke po rednih italijanskih četah se bližajo svojem zaključku. Vladnemu predlogu, naj D' Annunzio in legionarji zapuste Reko, nakar bi mesto zasedle redne italijanske čete, je v ljudskem glasovanju pritrtila večina reškega prebivalstva.

Kako je na Reki?

LDU Belgrad, 26. dec. »Pravda« piše, da še ni gotovih poročil o tem, kako stanje vlada na Reki. Zdi se, da so D' Annunzijeve arditni uspeli in da se do danes še drže. S tem je v zvezi odložitve Nittijevega potovanja v Pariz. Nitti bi moral mirovni konferenci poročati, da je italijanski vladi popolnoma uspelo ukiniti nasilni režim na Reki.

Razna poročila.

Predsedniške volitve v Franciji.

LDU Pariz, 27. decembra. (Dun. KU. — Brezlično.) Kakor se poroča, bo Clemenceau izvoljen za predsednika republike z večino najmanj 75 glasov. Ministrski predsednik baje postane Millerand, Poincaré pa, ako bo s tem zadovoljen, minister za finance.

Pomanjkanje premoga v Parizu.

LDU Pariz, 26. decembra. (Dun. KU) Zaradi pomanjkanja premoga se bo omejila razsvetljava in namerava se prestavljanje časa za eno uro naprej, kakor je veljalo za poletni čas.

Razdelitev nemških kolonij.

LDU Pariz, 27. decembra. (Dun. KU.) Po načrtih, ki jih je mandatar komisija izročila vrhovnemu zavezniškemu svetu in ki se tičejo mandatov za nemške kolonije, pripade Nemška južnozahodna Afrika Angliji, pravtako tudi otočje Nauru v Tihem oceanu. Nemški del otočja Samoa se prideli Novi Zelandiji, Nemški del Nove Gvineje in Bismarckov arhipel Avstraliji. Maršalsko, Karolinsko in Mariansko otočje pripade Japonski.

Zmaga komunistov v Petrogradu.

LDU Moskva, 27. decembra. (Dun. KU. — Brezlično.) V petrogradski sovet je bilo izvoljenih 641 poslanec, med temi 532 komunistov.

Položaj v Sibiriji.

LDU Washington, 26. dec. (Dun. KU. — Brezlično.) Japonski poslanik v Washingtonu se je zadnje dni posvetoval z Lansingom o položaju v Sibiriji. Entente čete, ki se nahajajo v zaledju armade Kolčaka, se morajo ali umakniti iz Sibiri, ali pa ojačiti. Ako Zedinjene države ne bi hotele svojih čet v Sibiriji niti umakniti, niti ojačiti, tedaj bi bila Japonska prisiljena odposlati znatne vojne sile v Sibirijo, ako naj se drže dosedanje postojanke. Japonski poslanik je izjavil, da hoče Japonska v tem oziru postopati v popolnem soglasju z Zedinjenimi državami.

Ustavljen železniški promet.

LDU Dunaj, 27. decembra. (Dun. KU.) Danes dopoldne se je vršilo v državnem uradu za promet večurno posvetovanje in se je tam sklenilo, kakor poročajo večerni listi, da ostane železniški promet ustavljen do 2. januarja 1920.

Povodenj.

LDU Berlin, 27. decembra. (Dun. KU.) Kakor poročajo listi, so pokrajine ob Reno, Menu in Nekarju poplavljenе. Plovba je ustavljena. Mostovi za silo so porušeni. Na Württemberskem je morala požarna bramba na sveti večer pomagati ljudem in živini iz nevarnosti. Tudi porečje Donave je poplavljen, vendar je škoda neznatna.

LDU Pariz, 27. decembra. (Dun. KU.) V vzhodni Franciji so mnoge pokrajine poplavljenе. V Alzaciji so vse reke narasle.

Politične novice.

— Ljubljansko vseučilišče. Belgrajska »Politika« z dne 26. t. m. se spominja v uvodniku pisma dr. Korošca ministru Marinkoviču glede otvoritve ljubljanske univerze. Poročevalec »Politike« se je obrnil za informacijo na belgrajske univerzne kroge, ki so se izjavili, da je vprašanje otvoritve zelo delikatno, ker se je bati, da se ne najde zadosten kader takih profesorjev, ki bi dal stalno dobro podlago slovenskemu vseučilišču. — Mi nismo tega mnenja, da ne bi imeli dovolj sposobnih profesorjev, pač pa smo prepričani, da bo ljubljanska univerza kmalu dosegla tako višino, da jo bodo marsikateri druge univerze zavidale. Menimo, da je trditev »Politike« le izgovor za zavlačevanje otvoritve ljub-

ljanskega vseučilišča. Sicer pa gospodje profesorji so poklicani, da izpovedo svojo sodbo glede belgrajskega očitania.

— Skupaj pojdejo. Pri nas zaenkrat nič ne kaže, da bi demokrati in socialisti pri občinskih volitvah skupaj nastopili. Bosenska opredelna socialna demokracija je pa v svojem glasilu »Zvono« že izdala volilni oklic, za bodoče občinske volitve, v katerem pravi med drugim: »Brez razlike na vse politične razlike se morajo vse demokratske stranke združiti v koalicijo, postaviti enotno listo, enotno za njo glasovati in enotno priti v občinski zastop! Samo na ta način se bomo otresli trovov v občini. Stranke napredka! Združite ob bodočih občinskih volitvah v čvrsto falango proti reakciji!« Bosenska socialna demokracija je prišla res popolnoma na psa: pri volitvah si niti ne upa samostojno nastopiti, ampak se v naprej vsiljuje za skupen nastop buržuazije. Seveda — večina delavstva ji je ušla h komunistom, dasi »Zvono« ne more najti dovolj črnih in odvratnih barv, s katerimi slika komuniste kot propalce najnižje vrste, kot zapeljivce in goljufe, kot največjo nesrečo, ki preti človeštvu. To so socialisti! Za par ministrskih sedežev so prodali temeljna socialistična načela in pljujejo svojemu učitelju Marxu v skledo. Proti trovov v občini kriče, sami pa pomagajo vzdržavati trove v lastni stranki in centralni vladi. Proti komunistom se bore, a buržuazni, skozi in skozi gnili in koruptni režim pa iz vseh sil podpirajo. Sodbo o takih »socialistih« si bo delavstvo pač brez težave napravilo.

— Hinavščina ali samospoznanje?

»Jutarnji List«, drugače brezpogojna opora sedanje vlade, piše v božičnem članku med drugim: »Tudi pri nas so se razcepili ljudje v dva tabora, kakor nekoč v Judeji. Boj za čast in oblast, boj za mandate in ugled v narodu, boj za lagodno življenje in denar, ki se že pretvarja v plenitev. Boré se stranke, boré se sloji, boré se organizirani in neorganizirani. Drug hoče drugega terorizirati in pleniti. In vsa ta borba ima nizko in sebično svrhu, gre za koristjo in dobičkom, zmisel za splošnost, za odpoved in požrtvovalno delo za idealne cilje je popolnoma izginil. Samo kmet, ki je v naši državi v veliki večini, ne sodeluje v teh bojih za dobiček in korist, njega so popolnoma izločili in nanj pozabili. Interesi manjšine tvorijo velike probleme, interesi večine se ignorirajo. A ta kmet čistega srca je doprinesel za osnutje naše države največje žrtve, nanj tudi sedaj padajo najtežja bremena, on daje državi poljske pridelke in doprinaša davek v krvi in denarju, a ostal je prezrt in pozabljen, kakor tisti pastirji iz betlehemske štalice.« Naj bodo te besede »Jutarnjega Lista« mišljene odkritosrčno ali samo kot pesek v oči dobromislečim — na vsak način so najhujša obsodba meščanske in socialistične demokracije, ki ima vlado v rokah in vso državno oblast brezvestno izkorišča edino-le v to svrhu, da se ohrani na vladi ter tako od zgoraj doli izživa boj in zanaša korupcijo v vse javno življenje. Kmet je ta demokracija izprva hotela prezreti, kakor ga je bila prezirala in zaničevala v prejšnjih razmerah. Pa kmet danes ni več tisti, kakor je bil nekoč, danes je kmet osveščen in pozna svojo moč. To so spoznali tudi »demokrati« in začeli vabiti kmeta v svojo službo pod plaščem »samostojnosti«. No, kmet je imel priliko, spoznati to gospodo in zato žvižga nanjo in njene lepe besede. Kmet noče postati sluga demokratov, kakor so to za par milostno danih ministrskih sedežev postali socialisti, ampak on hoče dobiti besedo tam, kjer se kroji usoda države na zunaj in znotraj zakonitim putem kot polnopraven, enakovreden činitelj. To bodo pokazale bodoče volitve.

— Valutno vprašanje in demokracija.

»Pravda« poroča, da je v valutni komisiji finančni minister Veljković neomajno zastopal stališče, da je treba zamenjati krono z dinarjem po ključu 1 : 4. Temu so nasprotovali strokovnjaki iz pokrajin, kjer se vrši ves promet v kronah. Sprejet je pa bil Veljkovićev predlog, da novi dinar ne bo državni, temveč bančni dinar emisijske banke. Ti bankovci bodo na eni strani označeni z dinarji, na drugi pa s kronami, ako se izmenjava ne izvrši ali pari. Krone se bodo zamenjale meseca januarja. Računa se, da bo kolkovanje pokazalo kvečjemu 6—7 milijard kron. O relaciji pri izmenjavi kron bo ministrski svet sklepal šele v prvih dneh januarja. Zdi se, da je količina kron 6—7 milijard previsoka in da je kron v naši državi samo 5—6 milijard. S tem je dana za relacijo pri izmenjavi druga podlaga, ker se je prej računalo, da cirkulira v naši državi 9 milijard kron. Zato ni prav nobene podlage, da bi se krona zamenjala z novim dinarjem v razmerju 1 : 4. Kaj poreče k nameri take konfiskacije narodnega premoženja brez dovoljenja naroda, oziroma njegovih zastopnikov g. dr. Puc? Ali bo ostal samo pri svojih lepih besedah ali pa bo izvajal tudi dejanske posledice?

— Brez moke. V svoji božični številki

je pod naslovom »Lijepa naša domovina« prinesel »Jutarnji list«: Poroča se, da bo Zagreb ostal za Božič brez moke, ker niso mogle v Banatu naročene množine dospeti za časa na mesto. Spominjamo se, da je minister za prehrano svoječasno konstatiral, da imamo 40.000 vagon. moke preko domače potrebe. Mi smo že tedaj dvomili o pravilnosti statistike ministra za prehrano. Toda nismo mogli vedeti že vnaprej, da bodo že božični prazniki deasoirali ministrovo statistiko, ker se bojimo, da ne leži vsa krivda za pomanjkanje moke na slabem prometu. Gospod minister, res je, vi ste strokovnjak v prehrani — vsaj primeroma vašemu stanu — toda mislimo, da je naša dolžnost, ker se na poljedelstvo ne razumete, da vas opozorimo, da je do žetve še zelo daleč in da za časa revidirate vašo statistiko o žitnih zalogah v Jugoslaviji. — In minister Kristan je sklenil pogodbo za izvoz živil v Nemško Avstrijo!

— Železniški škandal. »Samouprava« objavlja sledeče javno vprašanje na železniškega ministra g. Milorada Draškovića: Gospod minister! Podpisani jugoslovski dijaki vas opozarjajo na nedelavnost na železnicah. Transport čehoslovaškega rdečega križa, ki je vozil jugoslovanske dijake iz Prage v njihovo domovino, je moral čakati na mali postajici v Rajčju 18 ur zavoljo tga, ker je v Sisku in Novski dobil naš stroj št. 220.195 namenoma zanič premog, dočim je dobil prazen trgovski tovorni vlak št. 42, ki se je peljal nalaगत svinje, dober premog in dober stroj od zagrebškega ravnateljstva. V Rajčju je postajenačelnik zahteval, da vlak št. 42 prepelje do Kapele Bahine tudi naš transport, a strojevodja je brezobzirno odgovoril, da bi mogel, a da noče voziti lopove dijače. Gospod minister, omladina, ki jo vi politiki v potrebi imenujete up naroda, a ki je pripravljena žrtvovati vse, da odkrijejo in odpravijo privilegirano korupcijo in protekcijo, ki pri nas na žalost v veliki meri vlada, zahteva od vas, da uvedete preiskavo proti postajenačelniku v Sisku in Novski, predvsem pa proti strojevodji vlaka št. 42. Zahtevamo isto tudi za postajenačelnika v Brodu n. S., ki nas je pustil tako dolgo čakati v Rajčju in na vse urgence iz Rajčja ni hotel poslati za nas stroja. Dospevši v Brod n. S. smo zelo dolgo tudi tam čakali, a na naše vprašanje, kdaj da se odpeljemo, se je isti gospod tako na visoko postavil in odgovoril, da ne deli avdijsence. V redu smo prepotovali Češko in Avstrijo in prišli iz Prage v Zagreb v 48 urah, a tu se dogajajo taki škandali, da smo potovali iz Zagreba do Belgrada ravno 6 (šest) dni. Na ta način se širi med mladino silno nezadovoljstvo. Pričakujemo uspeh preiskave in obetamo, da tega škandala ne bomo pustili pri miru, dokler krivci ne bodo kaznovani. To zahtevamo za našo državo pred tujci, ki so bili v tem vlaku, a med katerimi se je nahajala tudi družina poslanika čehoslovaške republike v Belgradu, g. dr. Kaline. — Jugoslovanski dijaki v Pragi. — Sledi 130 podpisov.

— Vlada brez ministrov. Na potovanju ali na počitnicah so gg. ministri: Lukinić, dr. Kramer, dr. Križman, Korać, Bukšeg, Kristan, Drašković, Marinković, Biankini.

— Zagrebški komunisti so sklenili, da se udeležijo bodočih občinskih volitev.

— Inozemsko časopisje. Časnikarski kongres v Zagrebu je soglasno sklenil, da naj vlada dovoli, da bo prihajalo nemško in avstrijsko časopisje k nam. Ministrski svet je ugodil. Izšla je naredba v tem zmislu. Časopisja iz Nemške Avstrije in iz Nemčije pa še vedno ni, vključ temu, da smo dobili od upraviteljev dunajskih listov zagotovilo, da so jih že pred časom začeli odposiljati. Mesto njih dobivamo francoske, italijanske in če bi bilo treba, še kitajske časopise. Dobivamo »zavezniško« časopisje, v katerem najdemo med trumami vesti iz Jugoslavije, ki kažejo največjo ignoranco, semtertja kak članek enega izmed redkih mož, kot Scotus Victor in Gauvaine. Podpiramo pariški »Temps«, ki je povodom obletnice prvega decembra pisal v svoji nepojmljivi ignoranci, da se »Narodno ujedinjene« pravi »v srbsčini tako, v hrvaščini pa drugače«.

Del dunajskega in graškega časopisja širi o nas neresnične vesti, ki gotovo gredo čez nemško-avstrijske meje v Nemčijo, na Holandsko in od tam v široki svet. Mi pa ne moremo vršiti svoje narodne in časnikarske dolžnosti, da bi svetovno javnost opozorili na cilje ter prozorne namene teh vesti poleg nemških listov samih.

— Blago v Solunu. Izvenstrankarski gospodarski list »Trg. Glasnik« prinaša o naši prehranjevalni krizi sledeče strašne podatke: »Naš narod, kot smo že ponovno opozorili, trpi in strada. Med tem pa čaka cele tedne in mesece 8000 vagonov blaga, da se ga prevede po železnici in ko bi se posrečilo, prevoziti to blago, bi bilo ljudstvo za to zimo približno preskrbljeno s svojimi najnujnejšimi potrebščinami.

— Dr. Tuma, ki je zastopal Slovence v oficijelnem šolskem svetu imenovanem

pri generalnem komisariatu v Trstu, je odložil to čast; imenovan je bil na njegovo mesto na predlog pol. društva »Edinosti« dr. Agneletto.

— Katoliška univerza v Vilni zopet otvorena. Leta 1578. se je jezuitska šola v Vilni povzdignila v visoko šolo. Univerza se je jako lepo razvijala in štela kmalu nad tisoč slušateljev. Ko je bil odpravljen jezuitski red, so šolo sekularizirali, po prvem poljskem ustanku jo je pa ruska vlada zaprla. Sedaj je poljska republika to staro univerzo zopet upostavila ter se je 11. oktobra t. l. vršila slovesna otvoritev.

Budimo ljudje.

Bližajo se mrzli zimski dnovi, dvakrat mrzli za tistega, ki ni tako srečen, da bi se mogel stisniti pod svojo lastno streho. In med te reveže moramo šteti predvsem naše brate z zapada, ki jim je delal odhodnico trsek granat in jih je sprejela pod gostoljubno streho — baraka ali vagon na zapuščenem tiru! Koliko so trpeli ti nesrečniki, ko so jim granate raznašale domove in trgale zemljo, tudi med brati so se počutili — tujci! To je deloma razumljivo. V tistih časih je bilo življenje težko, tako težko, da nisi mogel storiti tega, kar ti je velevalo srce. Danes so se razmere vsaj toliko izpremenile, da se nam ni treba tresti za vsak grizljaj. Drag je, ali — dobi se! Nasproti bratu-beguncu pa je ostala darežljivost — na karte! In zakaj to? Povejmo odkrito: tudi med temi reveži se je našlo nekaj izmečka, ki so se hoteli obogetati z nesrečo naroda! In zavoljo teh par gobavcev je padla senca na vse, ki jim je bil delež petih let bivanja med brati — lakota in revščina! Gospod se je usmili Ninive in rekel, da prizanesi mestu, če se najde pet pravičnikov, tukaj pa morajo zavoljo par ljudi brez vesti in srca trpeti tisoči. Ali je to bratovsko, ali je to vsaj — človeško?

Leto gre h koncu in bratom-nesrečnejem se bo lepo zdelo, če skušamo vsaj na koncu popraviti to krivico. Vsi, ki vam je bila in vam je sreča mila, da niste rabili bežati z rodne grude, spomnite se teh svojih bratov, ki žive med vami, odprite roke in odprite srca vsak po svoji moči ter jim priredite povsod »Silvestrov večer« ter jih obdarujte, da bodo vedeli, ko pridejo domov, da niso bili — na tujem! Kjer bi se to ne dalo narediti že na Silvestrov večer, naredite pozneje — glavno je, da naredite! In ljubezen in hvaležnost brata vam je zagotovljena! P. P.

Dnevne novice.

— Slovenska kmetijska družba priredi za podružnice na Kranjskem občni zbor v torek, dne 30. decembra, ob deseti uri dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani.

— Za provinciálnega legata jugoslovanskih Usmiljenih bratov je bil izvoljen P. Leopold Daneu s sedežem v Kandiji; za predstojnika konventa istotam pa br. Bogomir Osojnik.

— Iz Šmihela pri Novem mestu. Dne 20. septembra t. l. ob 4. uri zjutraj je zatislil svoje trudne oči v 69. letu starosti eden najbolj vrlih in spoštovanih mož občine Šmihel-Stopiče, g. Ivan Znanc, posestnik in mlinar, podžupan, odbornik Posojilnice in hranilnice v Kandiji, predsednik kr. šol. sveta, član cestnega odbora itd. Rajni je bil v vseh svojih težkih poslih popolen mož na svojem mestu ter vesten, marljiv in delaven, pri vsem tem pa skromen in ponižen. Bolehal je že del časa na srčni hibi, ki ga je naposled kar nagloma iztrgala njegovi ljubljani družini. Po rajnem g. Znancu žaluje z njegovo neotlažljivo rodbino vsa šmihelska župnija in vsa občina Šmihel-Stopiče. Pogreb je bil v ponedeljek 22. dec. ob 10. uri po opravljeni sv. maši vključ slabemu vremenu prav slovesen, katerega se je udeležilo veliko številno uradnikov, prijateljev in njegovih častilcev iz cele novomeške okolice. Za krsto so šli med drugimi okr. glavar dr. Fr. Vondrina, župan Jos. Zurec z občinskim odborom, načelnik kandidske hranilnice kanonik A. Zlogar z odbornikom U. Horvatom, učitelji in učiteljice s šolsko mladino, samostanska šola d. N. Dame itd. Naj bo blagopokojnemu ohranjen trajen spomin! Njegovim bridko prizadetim zaostalim naše toplo sožalje.

— Mesto venca na krsto umrlemu podžupanu, g. Ivanu Znanc, je daroval občinski odbor Šmihel-Stopiče v svoji seji dne 23. decembra t. l. 100 K za oslepele vojake. V isti človekoljuben namen je darovala Posojilnica in hranilnica v Kandiji ob priliki svoje seje dne 22. decembra t. l. 50 K v blagor duše svojega umrlega večletnega odbornika. Bog plačaj!

— Umrla je na porodu Marija Skok, žena hišarja v Loki pri Mengšu št. 5. Otrok je ostal pri življenju.

— Upokojitev. Ministrski svet je z ukazom z dne 20. decembra 1919 sklenil in odredil, da se Oton pl. Detela, vladni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani, na

lastno prošnjo iz zdravstvenih ozirav stalno upokoji za zakonitim prejemki.

— Osebnost pošte. Mesto poštne odpravniške pri poštne uradu Brezovica pri Ljubljani se je podelilo vpokojeni odpravniški gospe Mariji Fabjančič. — Mesto poštne odpravniške v Šmihelu pri Pliberku je dobila bivša odpravniška Josipina Hribnik. — Za poštarja v Guštanjju je imenovan poštni oficijant Ferdo Voh.

— Zborovanje »Slovenske zveze se vrši v Jugoslovanski tiskarni in ne v Ljudskem domu, kakor je bilo že naznanjeno. Enako občni zbor podružnice za ljubljansko okolico. — Štrukelj.

— Slovesna zveza. Tovariši, tovarišice! Leto je pri kraju in odbor »Slovenske zveze« polaga v ponedeljek v svojem delovanju za tekoče leto račun. Res, da je težko hoditi z doma v teh dragih časih, pa resnost časa in prevažna stvar nas kliče na krov. Mnogi boste ta poziv čitali že post festum, zato pa vsaj vsi iz bližine na noge! Držati roke križem in zabavljati doma za pečkom, je lahka stvar; to zna vsak analfabet. Od inteligentnejših učitelja pa smemo pričakovati, da se odpravijo zmote, ščitijo pojmi — odstranijo osebe iz odbora in društva, če so v — njem samo za zmedo in oviro. Na delo tedaj! — Hribnik.

— Troje solospjev Marija Kogoj se bo te dni dobilo v knjižotnici. Opozorjamo vse prijatelje slovenske glasbe na novo delo.

— Darujte za revne prekmurske dijake. Za revne prekmurske dijake na državni gimnaziji v Murški Soboti, se bo z novim letom otvorila dijaška kuhinja, katere namen je preskrbovati revnim in pridnim dijakom potrebno hrano in po možnosti tudi stanovanje. Vključ silnemu pritisku od strani naših nasprotnikov pohaja vendar redno v L. gimnaziji razred 30 dijakov; njih pretežna večina je zelo revna in mnogi bodo morali opustiti študije, ako jih ne bomo vsestransko podpirali. — Slovenke in Slovenci, priskočite dijaški kuhinji v Murški Soboti na pomoč in prispevajte kolikor je v vaših močeh! Darovi naj se pošiljajo na Dijaško kuhinjo v Murški Soboti, Murška Soba, dne 20. decembra 1919. — Za odbor: Ivan Bračko s. r., t. č. predsednik. Vekoslav Španger s. r., t. č. tajnik.

— Združenje gledaliških igralcev Srbov, Hrvatov in Slovencev, čigar cilj je, da brani interese svojih članov, da skrbi za svobodno razvijanje gledališke umetnosti, da omogoči stalno zvezo med srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi igralci za skupni sporazum o napredku gledališke umetnosti, da osnuje fond za pomaganje onemoglih in obolelih članov in njihovih družin itd. Pododbor Združenja v Ljubljani priredi v ponedeljek 29. t. m. v korist svojega fonda predstavo »Lepo Heleno« v opernem gledališču s sodelovanjem poleg stare zasedbe z novo zaposlenimi ulogami: Kalhar, g. Povh, Ahil, g. Osipović-Šušalov, Orest gospa Juvanov, ključavničar g. Danilo itd. Pri predstavi svira popolni operni orkester pod vodstvom kapelnika g. Ungerja. Cene navadne operne. Predprodaja vstopnic v opernem gledališču od nedelje 28. t. m. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

— Iz Kandije nam poročajo: Županstvu se je odpovedal župan največje občine Šmihel-Stopiče, g. Josip Zirc, v odborovi seji dne 23. decembra t. l. Utemeljeval je v daljšem nagovoru vzroke in razloge, ki so povzročili njegovo sklepa ter se prisrčno poslavljaj od svojih vedno marljivo sodelujočih odbornikov. Toda županu zares zvesti in odkritosrčno udani odborniki so enoglasno nastopili proti županovi demisiji ter sklenili, da v slučaju, ako g. župan ne prekliče svoje odpovedi, tudi oni vsi in takoj odložijo svoja odborniška mesta. Iz posebnega ozira na naklonjenost svojih dobrih odbornikov in na njihovo neizprosno prigovarjanje je g. župan Zirc vključ svojemu bolehanju zopet prevzel vaje težavnega županovanja do prihodnjih občinskih volitev.

— Katol. slov. izobr. društvo Senčur pri Kranju priredi na Novo leto in naslednj onedeljo 4. januarja t. l. Finžgarjev igrokaz »Naša kri«. Vabimo.

— Ribnica. V nedeljo, dne 4. januarja 1920, se vrši točno ob 2. uri popoldne v salonu gostilne A. Podboj (pri Cernetu) v Ribnici ustanovni občni zbor gremija trgovcev za sodnijska okraja Ribnica in Velike Lašče s sedežem v Ribnici.

— Poslanca prof. Spinčič in dr. Dinčko Trinajstić sta iz Pazina dospela v Zagreb.

— 40letnico umetniškega delovanja praznuje 16. januarja 1920 dirigent in ravnatelj zagrebske opere g. Nikola Fallier. Tem potom bodo peli »Fausta«.

— Laboratorij za analitično in fizikalno kemijo se ustanovi na zagrebski tehniki.

— Umrli je v Osijeku notar dr. Matija Bačić, soustanovitelj demokratskega glasila »Jug«.

— Za upravitelja na etnografskem oddelku v hrv. nar. muzeju v Zagrebu je imenovan znani veleindustrialec S. Berger v Zagrebu.

— Dramatična šola hrv. nar. gledališča v Zagrebu se otvori začetkom prihodnjega meseca. Rok za sprejemne izpite še ni določen.

— Dva nova dnevnika v Zagrebu. Marjanovičeva skupina bo v Zagrebu začela izdajati dnevnik »Domovina«, ki bo izhajal dvakrat na dan, in sicer zjutraj v latinici, opoldne v cirilici. Podjetje podpirajo tudi demokrati. — Trgovski strokovni list »Jugoslovanski Lloyd« bo z novim letom postal dnevnik. — »Hrvat« poroča, da zahtevajo zagrebski stavci novo povišanje plač.

— Vlom v orožniško blagajno. Poskusni orožnik Štefan Saholič iz Novega Grada je vlomil na orožniški postaji v Brodu v blagajno in odnesel 17.000 kron.

— Nemškutarjenje v Karlovcu. Na kolodvoru v Karlovcu imajo se zdaj postajenačelnika, ogrskega juda, ki ne zna hrvatsko in ki zelo hujska proti Jugoslaviji in ovira promet, ker ne naroča premoaga, vsled česar imajo ljubljanski železničarji neprestano konflikte z njim. Na hrvatsko vprašanje odgovarja: »Sprechen Sie deutsch?« Ljubljanski železničarji so že sami večkrat v Karlovcu rekvirirali za lokomotivo premoag, ker prihaja premoag zasebnim strankam namenjen; če ga pa zahtevajo strojevodje, jim pa odgovarja: »Ja, wir sind eben in der Jugoslavija!«

— Na občnem zboru zveze invalidnih častnikov in častniških aspirantov, ki se je vršil 20. t. m., je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: major Alfred Lavrič pl. Zaplav; podpredsednik: podporočnik Metlika; tajnik: inž. Hinko Rejic; tajnika namestnik: Rihard Debelak; blagajnik: Ivo Marinko; blagajnika namestnik: podporočnik Ernest Turk. Zveza ima namen ščititi skupne interese, kakor tudi interese posameznikov in zato poziva vse invalidne častnike in častniške aspirante, da pristopijo čimprej k zvezi ter vpošljejo pristopnino 10 K in polletno članarino 12 K tajništvu zveze invalidnih častnikov in častniških aspirantov v Ljubljani.

— Uradne ure Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo v Ljubljani so vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 6. ure popoldne. Da se pa more poslovanje Gospodarske komisije vršiti redno in gladko, se sprejemajo stranke samo v torkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure opoldne. Le plačila pri blagajni Gospodarske komisije so odprta vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Od 1. do 8. januarja 1920 ni vstopa v skladišče radi nove inventarizacije.

— Uvedba selske službe pri poštne uradu v Tinjah na Koroškem. Sredi tega meseca se je uvedlo pri poštne uradu v Tinjah dostavljanje poštne pošiljke po selskem listonoši v naslednje vasi: I. okraj: Homberk, Dračje, Gorca, Rakolje, Posluh, Hum, Dravski dvor, Lačni breg, Lesinje, Dule, Almat, Lipje; II. okraj: Tinjsko polje, Vabna ves, Goriče, Dobrova, Žavha ves, Virna ves, Šmihel, Lepa ves, Podgorje, Brankovca, Dol. ves, Drča, Poroče in Krapirjevo.

— Nova nabiralnica šteben pod Juno. V šteben pod Juno se je otvorila nova poštna nabiralnica, ki ima poštne zveze s poštne uradom v Šmihelu pri Pliberku, v velikovškem političnem okraju.

— Otvoritev poštne nabiralnice Drava, ki je bila svojčas v uradnem listu razglašena, je preključena.

— Okradena prodajalna. V Lokah pri Izlakah je vlomil tat v prodajalno trgovke in posestnice Marije Korda in odnesel veliko štacunskega blaga. Poskušal je vlomiti tudi v železno blagajno, toda se mu nakana ni posrečila.

— Iz Domžal. Posestniku Habjanu je bila ukradena konjska oprema vredna 2000 kron.

— Z vlaka je padel pred postajo Rimske Toplice dne 23. t. m. zvečer ob 9. uri 25 letni Oskar Gerše, elekromonter. Spodrsnilo mu je raz stopnice ter je padel iz vagona in obležal nezavesten na progi. Čez 3 ure so ga šele našli ter z ekspresnim vlakom prepeljali v Ljubljano. Poškodovan si je desno nogo v členu, sicer ni zadobil poškodb. Vzrok so naši vagoni, ker nimajo kloseta kakor drugi moderni vozovi. Tudi tukaj bo treba preureditve! Vagoni tudi niso nič razsvetljeni, da ljudje ne vidijo kam stopati. Bog vedi, koliko časa bo še treba čakati, da se taki nedostatkni odpravijo.

— Ponesrečil se je Alojzij Kulnik iz Podkorena, Kranjska Gora, ko je napravljajl drva. Ko so podirali drevesa, mu je podžagano drevo padlo na desno nogo ter mu jo zlomilo. Kulnika so poslali v javno bolnico v Ljubljani.

— Klobase iz poginjenih svinj? Te dni je stopilo v mezdni boj delavstvo zagrebskih tvornic za mesne izdelke. Glasilo zagrebskih komunistov »Nova Istina« je objavilo ob tej priliki težke obtožbe proti tvorničarju Rabusu. Trdi, da je Rabusova tvornica predelavala meso crkne-

nih svinj v klobase, s katerimi se je prehranjevalo zagrebsko prebivalstvo.

— Kadar se otroci igrajo se zgodi ponavadi kaka nepravilnost, posebno če so brez nadzorstva. Dne 27. t. m. so se na Ježici otroci vspenjali na nek vojaški voz na dveh kolesih. Voz se je preobrnil, otroci so padli z voza. Pri padcu se je zlomil roko 3 letni sinček ključavničarja Ludovika Rebec, begunca iz Divače.

— Tatvina v Begunjah. Kobila rdečkaste barve, vredna 16.000 kron, je bila ukradena iz nezaklenjenega hleva posestnika Apoloniji Zupan v Smokuču pri Begunjah.

Ljubljanske novice.

Ij 25letnica Krekove prosvete. Danes praznuje Krekova prosveta 25letno slavlje svojega društvenega delovanja. Ob 8. uri zjutraj je sv. maša v stolnici, pri kateri poje društveni pevski zbor pod vodstvom svojega pevovodje g. tajnika Zabreta. Popoldne ob en četrt na štiri se zbore članice Krekove prosvete v Alojzijevejšču pod svojo zastavo. Tudi druga društva, ki so obljubila udeležiti se slavlja, se zbore z zastavami v Alojzijevejšču; od tam gredo društva v stolnico, kjer bo ob pol štirih slavnostni govor, po govoru pete litanije. Društva z zastavami se ustavijo pod kupolo. Govoril bo iz posebne naklonjenosti presvetli g. škof monsignor dr. Andrej Karlin, ki bo imel tudi litanije, kar si društvo šteje v posebno čast in bo to slavlje zelo povišalo. Po litanijah je slavnostno zborovanje v veliki dvorani Ljudskega doma. Zvečer ob sedmih bo v isti dvorani v Ljudskem domu društveni večer s petjem in dramatičnimi predstavami. Prijatelje krščanske organizacije vabimo k udeležbi.

Ij Krekova prosveta. Odsek »Zveze uradnic in trg. nastavljenk« vabi vse svoje članice, da se polnoštevilno udeležijo danes proslave 25 letnice Krekove prosvete. Natančen spored je objavljen v sinočnjem »Večernem listu«. — Pridite vsi! Odbor.

Ij Izredna seja ljubljanskega občinskega sveta bo dne 30. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani.

Ij Klub občinskih svetnikov S. L. S. Klubova seja v ponedeljek točno ob 7. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni. Občinski svetniki se vljudno vabijo, da se seje gotovo udeležijo.

Ij Dramatičen večer na Ljudskem odru. V torek, dne 30. decembra 1919 priredi Ljudski oder v Ljubljani svoj prvi dramatični večer. Uprizorita se prvič na slovenskem odru Avgust Strindbergova žaloigra v devetih prizorih »Pred smrtjo« in Roberto Braccova komedija v enem dejanju »On, ona, on«, v kateri gostuje naša priljubljena umetnica gospa Zofija Borštnik Zvonarjeva. Opozorjamo posebno našo inteligenco na ti dve noviteti. Vstopnice se dobe v predprodaji v trafikah gospe Modic v Kopitarjevi ulici in v prodajalni Nove Založbe na Kongresnem trgu (nasproti Zvezdi).

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi k novoletnici, ki jo priredi dne 1. januarja 1920 v Rokodelskem domu Komenskega ulica 12, točno ob pol 6. uri zvečer. Spored: 1. C. Kammerlander: Božična pesem. Zbor s tenorsolo (g. Avg. Ježičnik) in spremljanjem harmonija. 2. F. Bazin: Križaci na moru. Zbor. 3. Ant. Foerster: Povejte ve planini! Zbor. 4. F. S. Vilhar: O ti dušo! Samospjev (poje g. Fr. Rus). 5. Hrabroslov Volarič: Oj rožmarin! Samospjev (poje g. Fr. Rus). 6. Sv. Janez in ropar. Igra v štirih slikah. Priredil V. Steska. 7. Govor. 8. Ob gozdnem znamenju. Božična igra v dveh dejanjih. Vstopnina: Sedeži I. vrste 4 K, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K, stojišča 1 K. Vstopnice se prodajajo dne 1. januarja popoldne od 10. do 12. ure v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12 in pred pričetkom Novoletnice pri blagajni. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Šentpeterski družabni klub. Sestanek članic in članov v nedeljo dne 28. t. m. ob pol 2. uri popoldne v Šentpeterskem prosvetnem društvu. Ker je zadeva zelo važna, prosim zanesljive udeležbe. Istotam dobe člani tudi vabila in vstopnice za Silvestrov večer.

Ij Pevska zveza Ljubljana. Pevska vaba v ponedeljek, dne 29. t. m. ob 19. uri za ženske, ob 20. uri za moške. Točno vsil!

Ij Seja odsek za zunanje goste za slovanski orlovski tabor v Mariboru se bo vršila jutri, 29. dec. 1919 v Jugoslov. tiskarni III. ob pol 8. uri zvečer.

Ij Anton Trost, slovenski koncertni pianist z Dunaja priredi v sobo, 3. januarja 1920 v Unionski dvorani v Ljubljani svoj koncert, na katerega že danes občinstvo opozarjamo.

Ij Društvo drž. uslužbenecv kraljevstva SHS ima odborovo sejo v ponedeljek, 29. t. m. ob 8. uri zvečer v običajnem lokalu. Nujne zadeve! Polnoštevilno! — Predsedstvo.

Ij Ustanovni občni zbor društva žena javnih nastavljenecv in javnih nastavljenk se vrši dne 29. decembra ob 5. uri popo-

dne na magistratu. Ker gre za lastno korist, udeležite se polnoštevilno!

Ij Dunajski visokošolci, ki stanujejo v Ljubljani, se pozivljajo, da se vsi brez izjeme udeležijo sestanka, ki se vrši v torek, 30. t. m., ob 3. uri popoldne v restavraciji Narodnega doma. — Turk Jože.

Ij Ruski kružok. Radi nenadne boleznij g. T. M. dr. Jenkove se konverzacijski večeri v ruskem kružku do preklica prenehajo.

Ij Načelstvo gremija trgovcev v Ljubljani pozivlje vse one svoje člane, ki so dobili popisovalne pole za svoje uslužbenke, pa jih do sedaj niso vrnili, da to nemudoma store. Če bi kak član ne dobil popisovalne pole, pa ima uslužbenke, naj se zgasi v Gremijalni pisarni, Gradišče 17/L.

Ij Gg. častniki — vojni ujetniki se vabijo v ponedeljek 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer na sestanek v gostilno »Mikuž« v Kolodvorski ulici, da se pogovorimo, kako pomagati našim še neodrešenim vojnim ujetnikom. — Več vrnivših se častnikov — vojnih ujetnikov.

Ij Ljubljansko šolstvo. Na ljubljanskih javnih mestnih ljudskih in meščanskih šolah, ki jih obiskuje 4660 učencev in učenk, poučuje točasno 146 učnih moči. Meščanske šole (4) imajo 817 učencev in učenk, od teh je vsolanih samo na prvi deklški meščanski šoli (šentjakobsko učilišče) v osmih oddelkih 378 učenk. — Razpisuje se še pet mest za ženska ročna dela. Za bodoče se namerava razširiti tudi pomožna šola (za slabiče) v šestrazrednico z enim zbiralnim razredom.

Ij Za redarje. Sklep deželne vlade za Slovenijo z dne 10. aprila t. l., da se moštvo zbora varnostne straže v Ljubljani, ki je bilo pri ustanovitvi državnega policijskega ravnateljstva v Ljubljani dne 1. aprila 1913 neposredno prevzeto iz občinske redarstvene službe v Ljubljani v državno redarstveno službo, šteje prejšnji čas službovanja v občinski redarstveni službi tako, kakor bi bil potekel v državni službi in da to velja za napredovanje v višje plačilne stopnje, za aktivitetno doklado, za starostno doklado in za mirovino, odobrava in potrjuje ministrstvo za notranje zadeve, izpreminjevalje ga le v toliko, da velja le za one prejemke, ki dospevajo v plačilo od 1. januarja 1920 naprej. — Finančni minister je s svojim rešenjem z dne 10. decembra odobril, da se poverjeništvu za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo dovoli nabava obleke in obuvala za varnostne straže in policijske agente v iznosu 472.065 K.

Ij Nerednosti pri oddaji živl »Samopomoči«. Včeraj so oddajali pri »Samopomoči« živila. Naleteli smo na tak nered, da si ga ne želimo nikdar več. Naval občinstva velik, še večja počasnost poslušalcev. Upamo, da bode načelstvo »Samopomoči« v bodoče poskrbelo za točnejšo in enostavnejšo razdelitev. Nekateri so vsled čakanja zamudili pol ure, drugi celo cel dan. Naj se nikar v tako obilem številu ne kliče ljudi v istem času. Pa tudi od občinstva samega prosimo za dostopno obnašanje in ne prerivanje in zastavljanja oddajnega prostora. Tudi občinstvo samo zavlačuje oddajo. Red mora mora biti od obeh strani!

Ij Umrli so v Ljubljani: Andrej Ščurek, posestnik, 70 let. — Marjeta Polak, služkinja, hiralka, 80 let. — Neža Kovač, zasebnica, 80 let. — Bogomir Češnik, sin trgovskega potnika, 10 tednov. — Ivan Pristov, posestnikov sin, 19 let. — Franc Halar, opekarski delavec, 66 let. — Alojzija Robič, zasebnica, 60 let. — Jakobina Šircelj, rejenska, 8 mesecev. — Josip Černič, dijak, 16 let. — Ljuboslava Jazbinšek, delavčeva hči, 4 mesece. — Jera Johan, mestna uboga, 60 let. — Karel Omeje, rejenc, poldrugo leto. — Josip Steh, posestnik, 55 let. — Jernej Grošičar, tovarn. delavec, 31 let. — Josipina Bolte, kontoristinja, 55 let. — Pavla Scholz, vdova železn. uslužbenca, 46 let. — Helena Nje, vdova železn. uradnika, 87 let.

Ij Sveti večer dveh oseb v zaporu. Hišnica pri rodbini gosp. tovarnarja Bonacha ml. I. K. z Dolenjskega je pokradla svoji gospodinjji več perila in drugega blaga, vrednega nad 3000 kron, ki ga je spravila pri svoji sestri kuharici J. K. Detektiv policijskega ravnateljstva so aretirali na sveti večer storilki in vrnili ukradeno blago.

Ij Zaklepašje predsobe! Gospodu dr. Kaltererju je bil ukraden usnjen kratek kožuh in gospodu Lavrenčiču dolga, črna zimska suknja ob priliki, ko sta posetila neko znano rodbino. Oboje je viselo v predsobi.

Ij »Ena sitnost.« Nedavno je prišel h gospodu policijskemu adjunktju Modicu neki mož iz boljših krogov. »Gospod, ovdab! Ena sitnost. Nekaj časa se me drži neki gospod kakor klop: povsod me zasleduje, na cesti, v kavarni, v gostilni, nit novin ne morem nemoteno brati; kakor klop vola ali pijavka bolnika se me drži. Kaj naj storim!« — »Kaj sami vidite, da ga na policijo ne morem povabiti!« — »Oklofutal bi ga ne radi!« — »Zdi se mi, da Vas namerava »napumpati«. Veste, recite mu, da naj Vam posodi 1000 kron.«

— Čez en teden pride prizadeti gospod h gospodu adjunkt, rekoč: »Dobro je bilo. Zdaj se me ogiba na 5 kilometrov daleč. Ko sem ga naprosil za 1000 kron, mi je rekel: »Grem precej po nje!« — a od takrat še nisem imel časti biti v njegovi družbi.

Ij Tatvine. Glede ukradene v Belgrad namenjene kontenine na glavnem kolodvoru so detektivni kolodvorske policijske ekspoziture po naročilu vodje ekspoziture g. Ljubiča aretirali v Zalogu Piera Črnelja in ga izročili sodišču. — V Šiški so detektivni kolodvorske policijske ekspoziture aretirali postopača Ivana Japlja, kateri je ukradel Maksu Mihelčiču nekaj denarja. Japelj se je izročil sodišču.

Ij Če se prepirata dva. Na praznik sv. Štefana zvečer ob pol 11. uri sta se pred Mestnim domom prepirala en fant in ena deklica. Beseda je dala besedo in kľofutanje se je začelo. Pride mimo družba dveh fantov. Hočeta rešiti dekleta iz trdih objemov in pritiskov. A, lej ga šmenta. Ploha se vsuje na rešitelja; tudi treskati začne, iz nosa se pa poci rudača kri. To je za zabavalce za poskušeno reševanje!

Ij Pobijanje šip. Dne 25. t. m. ob 21. uri so privedli na policijo Gregorja Fortunu, ki nima pravice, da biva v Ljubljani, ker je pobijal na Sv. Jakoba trgu šipe. Ko mu je poslujoči pol. uradnik prisodil 3 dni zavora, se je Fortuna jezil in rekel, da ne bo zastojni sedel in da zahteva vsak dan 70 kron odškodnine. Fortuna je zapil na Sveti dan popoldne 140 K.

Ij »Prastrajbarji« na policiji. »Pri zlatem rogu« je nekdo te dni tako zabavljaj, da so ga prepeljali na policijo. »50 K boste plačali,« mu je rekel poslujoči uradnik. »Ali bi se ne dalo zglitati na 20 K?« — »Ne gre!« — »No, le toliko rečem; včasih so se take reči pri Vas opravile z 20 kronami, a zdaj ste tudi pri policiji postali »prastrajbarji«.

Ij Preprečen vlom. Vodja kolodvorske policijske ekspoziture, nadzornik g. Ljubič, je 26. t. m. ob 2. uri ponoči izvedel z detektivni revizijo v vojaških lopah glavnega kolodvora. Notri se je gredo pet tičev, pri katerih so dobili vlomilno orodje, ki ni popolnoma moderno, toda tako, da se z njim lahko vlamlja. Ko je prišla policija, so pričeli metati vlomilno orodje na tla. Gospod Ljubič je »prenočevalce« pričel ostro izpraševati. Prvi je Ljudevit Šuster, Ljubljčan, po poklicu natak, star vlomilec, ki je prišel pravkar iz kaznilnice v Mariboru, v kateri je predsedal 5 let zaradi nekega v Ljubljani izvedenega vloma, prej je pa že tudi sedel šest mesecev. Detektivu je rekel, da je Franc Schlegel, vojak, ki se pelje domov v Nemško Avstrijo iz ujetništva v Italiji. Z njim je bil Tomaž Hofer, ki je rekel, da je Schiesdl Franc in trdil ravno to, kar je trdil Šuster. Tretji je Ljubljčan Ivan Pečnik, ki je prišel pred par dnevi iz zavora, kjer je predsedal šest mesecev zaradi tatvine pri Novem Svetu. Pečnik je imel legitimacijo Leopolda Repkarja, kateri je bil tudi v tej tovarišiji in je povedal, da mu je bila pred 14. dnevi ukradena. Zadnji prijati tiček je Anton Matosovič, če je to pravo ime, ker nima drugih dokumentov, kakor poštovo vojaškega dopolnilnega poveljstva v Mariboru. Šuster in Hofer sta dobila napačne dokumente tako, da sta se javila pri mestnem vojaškem poveljstvu, češ, da sta vojna ujetnika iz Italije in da gresta v Nemško Avstrijo. Na komandi so jima izstavili popotna lista, katera je potrdil že nemško-avstrijski konzulat. Temeljem teh spisov so dobivali od vojaške uprave hrano in prenočišče in se pripravljali na vlom, kar dokazuje neki načrt, katerega je g. nadzornik Ljubič našel pri Šusterju.

Narodno gledališče.

Opera.

Dne 28. dec., nedelja: »Coppelia — kraljica lutke«. Izven abon.

Dne 29. dec., ponedeljek: »Lepa Helena«. Izven abon. (V prid Udruženja glumaca.)

Dne 30. decembra, torek: »Rusalka«. Abonement A.

Dne 31. decembra, sredo popoldne ob 4. uri: »Dijak prosjak«. Izven abon.

Dne 1. januarja, četrtek: »Lepa Helena«. Izven abon.

Dne 2. januarja, petek: »Rusalka«. Abonement B.

Dne 3. januarja, sobota: »Prodana nevesta«. Abonement C.

4. januarja, nedelja: Hoffmanove pripovedke«. Izven abon.

Drama.

Dne 28. decembra, nedelja popoldne: »Pepelka«. Izven abon.

Dne 28. decembra zvečer: »Hlapci«. Izv. abonementa.

Dne 29. decembra, ponedeljek zaprto.

Dne 30. decembra, torek: »Na Pologu«. Abonement C.

Dne 31. decembra, sredo popoldne ob 3. uri: »Na Pologu«. Izven abon.

Dne 1. januarja, četrtek popoldne ob 3. uri: »Pepelka«. Izven abon.

Dne 1. januarja, zvečer: »Korenček — Ženitev«. Izven abon.

2. januarja, petek: »Hlapci«. Abon. E.

Dne 3. januarja, sobota: »Korenček — Ženitev«. Abonement D.

Dne 4. januarja, nedelja popoldne: »Protekcija«. Izven abonementa.

Dne 4. januarja, zvečer »Pepelka«, delavska predstava. Izv. abonemnta.

Najnovejša poročila.

DEMOKRATSKI LIST PROTI VODITELJEM URADNIŠTVA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 27. decembra. Današnja »Ričeč SHS« prinaša uvodnik, v katerem napada voditelje uradniškega gibanja, ki jim predbaciva protidržavne in politične tendence. Napada tudi vodji hrvatske uradniške organizacije dr. Benkoviča in sodnega svetnika Stožira, češ, da sta mobilizirala uradništvo, izrabljajoč njegovo budo, da se moreta dr. Ivica Frank in dr. Šusteršič sklicevati v inozemstvu na nečuden prizor uradniške stavke. Ta uvodnik samo dokazuje, kako napadajo sedanjo vlado ob koncu njene moči bolesne halucinacije.

UČITELJI IN POVIŠANJE KOLAD.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 27. dec. Predstavniki učiteljskih društev so bili večeraj pri zastopniku ministra za prosveto Trinajstiću, da protestirajo proti temu, ker je vlada izločila učiteljsko iz navedbe o povišanju dražinskih doklad javnim nameščencem. Vlada navaja kot razlog temu dejstvu, da učitelji zato niso dobili povišanih doklad, ker so jim bile pred kratkim povišane plače.

Zagreb, 27. decembra. Ban dr. Tomljenović je iz lastnega nagiba odredil, da se učiteljsku v Hrvatski in Slavoniji plača mesto zvišanih doklad 50 % predjem na one dohodke, ki so jim bile odredjene kot državnim uradnikom po zakonu z dne 23. julija 1909.

VELIKA NESREČA NA ŽELEZNICAH.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 27. decembra. Potniki, ki so došli semkaj iz Zagreba, pripovedujejo, da je na postaji Saš pri Sunji eksplodiral velik transport municije, obstoje iz nekoliko vagonov ki so bili na poti iz Broda v Ljubljano. Ubita sta bila vojak osješkega polka Milovan Radovanič, vlakovodja Milan Bedjek, kakor tudi mnogo drugih oseb. Vzrok nesreče še ni znan. Razbitih je mnogo vagonov, tračnice so raztrgane na 30 metrov daleč, železniški nasip je popolnoma razdrt na mestu nesreče, tako tudi telefonske in brzojavne napeljave.

HOOVER NOČE KANDIDIRATI ZA PREDSEDNIKA.

LDU Berlin, 27. decembra. (DunkU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Haaga: Kakor poročajo iz S. Franciska, je bivši živilski kontrolor Hoover odklonil kandidacijo za predsedstvo.

BITKA MED ESTONCI IN BOLJŠEVIKI.

LDU Berlin, 27. decembra. (DunkU.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Bazla: Iz Helsingforsa se poroča, da se je med Estonci in boljševiki razvila velika bitka. Na estonski fronti težki topniški ogenj boljševikov. Rdeča armada je baje prebila estonsko fronto, vsled česar je položaj Estoncev postal še bolj resen. To bi omogočilo padec Narve. Izgube na obeh straneh presegajo baje 20.000 mož.

UPOR VOJNIH UJETNIKOV V RUSIJI.

LDU Berlin, 27. decembra. (DunkU.) »Achtuhr Abendblatt« javlja iz Haaga: Brezlična brzojavka iz Moskve poroča: V taborišču Šaborovsk je izbruhnil upor nemških in avstrijskih vojni ujetnikov. Med čehoslovanskimi in ameriškimi vojniki se opaža nadvse sovražno mišljenje proti Kolčaku.

AMERIKA IZGANJA RUSE.

LDU Dunaj, 27. decembra. (DKU) Ameriški komisar dr. Halstead naznanja, da so Zedinjene države izgnale 250 ruskih državljanov.

OBSOJENO NEMŠKO BARBARSTVO.

LDU Pariz, 27. decembra. (DKU — Brezlično.) Vojno sodišče v Amiensu je obsodilo nemškega državljana in častnika Hermana Röcklinga na 10 let ječe in na 10 milijonov frankov odškodnine, ker je med vojno razrušil jeklaro v Brieyju. Njegov brat je bil obsojen v odsotnosti.

EKSPEDICIJA NA JUŽNI TEČAJ.

LDU London, 27. decembra. (DKU — Brezlično.) Nameravana ekspedicija na južni tečaj, ki jo bo vodil kirurg John L. Cope in katere se bo udeležil biolog Ross bivše Shakteltonove ekspedicije, bo zapustila London meseca junija 1920 na ladji »Terra Nova«.

Orlovski vestnik.

Seja predsedstva Orlovске zveze bo jutri, v ponedeljek, dne 29. t. mes., točno ob pol 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje. Dnevni red: te-

čaj, zborovanje in občni zbor. Vsi bratje točno k seji!

Vaditeljski zbor O. Z. ima sejo v ponedeljek, 29. t. m., točno ob 7. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje. Dnevni red: vadnik, tečaj. — Načelnik.

Seja predsedstva Orlovске zveze se vrši v torek ob 5. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, II. nadstropje. Seja radi tečaja izredne važnosti. — Tajništvo.

Vaditeljski tečaj Orlovске zveze bo v času od 2. do 6. januarja l. 1920.

Orlovsko zborovanje se bo vršilo v petek, dne 2. jan. l. 1920. od pol 11. ure dalje v Ljudskem domu v Ljubljani. Onozarjamo na to vse brate Orle in vse druge prijatelje orlovstva, da se zborovanja gotovo udeležijo. Razpravljalo se bo o važnih zadevah. Pridite vsi in poskrbite za številno udeležbo.

Občni zbor Orlovске zveze bo v nedeljo 4. januarja l. 1920. dopoldne. Odseki, odposlilite svoje zastopnike!

Hrušica Orel priredi na novega leta dan popoldne ob 4. uri v Društvenem domu družabni večer pri pogrnjenih mizah. Spored: 1. Godba. 2. Deklamacija: »V poveljni noči«, deklamira s. C. Pogačar. 3. Telovadba: a) narašča proste vaje; skupina; b) članice: proste vaje; vaje s šerpanji; c) člani: proste vaje; vaje s palicami; d) zaključna skupina. 4. Kupleti in šaljivi prizori. 5. Srečolov. 6. Šaljiva pošta. 7. Prosta zabava. Vstopnina 4 K za osebo.

Ježica Orel vabi k ponovitvi Jurčičevskih igr »Domen«, ki se vrši v četrtek na novoletni praznik. Začetek ob 3. uri popoldne.

Cerkveni vestnik.

c Mladinski praznik. Danes, dne 28. decembra ob godovnici nedolžnih otročičev, ko se obhaja glavni praznik »Dejanja sv. Detinstva Jezusovega«, se izvrši ob štirih popoldne v uršulinski cerkvi po kratkem cerkvenem nagovoru slovesno blagoslovljenje mladine. Nato bodo litanije Imena Jezusovega. Ob osmih jutraj se opravi istotam sv. maša (s petjem) za žive deležnike in deležnike »Dejanja sv. Detinstva«.

c V jezuitski kapeli bo danes popoldne ob 5. uri propoved. Tema: Poljubi in dotiki.

c Marijina kongregacija za gospe. V torek, dne 30. t. m., ni sestanka. Na Silvestrovo ob pol 7. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom. — Prihodnji redni sestanek šele 13. januarja 1920.

Prosveta.

»Nova založba.«

Leposlovna knjiga se je pri nas dolgo zanemarjala in še vedno ne uživa istega ugleda pri založnikih in pri kupovalcih, kot bi ga po vsi pravici zaslužila. Naše javno življenje je vzgajalo ljudi za vse drugo kot za leposlovno knjigo. Ob precej močno razvitem političnem življenju pri nas je prišla lepa knjiga pri založnikih šele v drugi vrsti v poštev. Ne vem, komu bi napravili odgovornost za to dejstvo, ali kupovalcem ali založnikom. Če moremo soditi, kdo je bil bolj kriv, moremo naložiti krivdo založniku, ki je iz hladnih kupčijskih razlogov odklanjal lepo knjigo, po večini zato, ker je imel manj smisla zanjo kot pa občinstvo, in mu ni obetala velike naklade in dobička ter naglega razpečavanja. Kot založnik se je postavil preveč na čisto trgovsko stališče, ne vedoč, da mora založnik s pisateljem vred graditi kulturo svojemu narodu, četudi mu to delo ne obeta ogromnega dobička.

Ali je resnica, da je ta pastorka na našem književnem trgu tako nevaležna? Nekaj je pač resnice na tem. Leposlovno knjigo bero radi mladi ljudje, ki nimajo vedno denarja in si knjigo izposodijo. Kdor hoče računati na naglo razprodajo knjige, ne sme natisniti velike naklade, pri mali nakladi pa se knjiga ne izplača tako sijajno. Vendar pa ne moremo trditi, da bi pri nas leposlovna knjiga absolutno ne našla ugodnih tal. To so izpričale zadnji čas mnogotere založbe, ki izdajajo skoraj izključno leposlovne knjige in vendar za silo dobro uspevajo in ne plačujejo pisateljem nesramno nizkih honorarjev, kot so jih pri nas izplačevali.

Ena takih, nanovo v življenje poklicanih založb je tudi »Nova založba«, ki je spočetka imela širji namen in delokrog, potem pa, ko se je politično življenje pri nas preobrnilo, pa se je posvetila izključno gojitvi leposlovne knjige.

Svoje izdajateljsko delovanje je pričela »Nova založba« zelo srečno. Izdala je kot prvo knjigo Ivana Cankarja »Podoba iz sanj«, to najlepšo Cankarjevih knjig, ki je že koj prve mesece popolnoma pošla in jo namerava »Nova založba« iznova izdati enkrat po novem letu. Knjige, kakor »Vzori in boji«, »Martin Krpan« in »Jetiki boji« so izšle v zelo visoki nakladi, zato še niso popolnoma razpečane, a jih je razprodanih ogromna množina, ki se dobje v primeri z visoko ceno drugih knjig za zelo nizke vsote.

Po tem začetku je »Nova založba« dalje časa mirovala. Razmere so bile take, da ni kazalo izdajati novih knjig. Kakor hitro pa so bili dani pogoji za to, je »Nova založba« zopet oživela in pričela s svojim delom.

Kot prva knjiga je izšla Finžgarjeva »Veriga«, ta zgodba naših ljudi, ki so jo igrali na našem gledališču z velikim uspehom. Te knjige je le še nekaj izvodov v zalogi in jo lahko smatramo za popolnoma razprodano; drugo leto jo bo treba natisniti v drugi izdaji.

Kot druga knjiga je izšla Izidorja Cankarja »S poti« v lepi obliki, zelo zanimiva knjiga, ki nima podobne v slovenski literaturi. Ni ne roman, ne potopis, nekaki eseji so, študije, slike mladega človeka, združene v lepo celoto. V nji čitamo vse izpovedi o umetnosti in vsa nasprotja teh izpovedi; v Fritzu vidimo modernega človeka z vsem svojim nemirom in notranjo razkosanostjo, ki ni zmožen več delati in se ne more umiriti; kot val buta od stene v steno. — Tudi ta knjiga je že skoro razprodana. Kdor jo hoče, naj pridno seže po nji.

Tretja knjiga, o kateri je naši širši javnosti še malo znano, je drama mladega, nadarjenega pisatelja Stanka Majcena »Kasija«, ki so jo igrali z lepim uspehom v dramskem gledališču. Drama je polna težkih psiholoških zapletljivost, zanimiva po svoji vsebini in po svoji obliki, globoka; vsak naš inteligent bi jo moral brati. Naša najboljša noviteta te sezone je.

Zelo zanimive so tudi Fr. Jakličeve: »Ljudske povesti«, ki obsegajo dve lepi, v živem, realističnem duhu pisani povesti: »Od hiše do hiše« in »Sin«. Knjiga je primerna posebno za preproste bralce. Več o knjigi na drugem mestu.

Te štiri knjige so bile delo »Nove založbe« v zadnjem času. Tu pa založništvo ne misli ostati. Ima bogat književni načrt, ki ga misli izpolniti. Izdati namerava Fr. Levstikove pesmi in pravljice za mladino s podobami, Izidorja Cankarja »Obiske«, prevode Shakespearejevega »Beneškega trgovca« in »Julija Cezarja« itd.

Ker je »Nova založba« kupila lastno tiskarno, upa, da bo lahko izdajala knjige točneje in po nižji ceni in bo posvetila vso svojo skrb za to, da razširi slovensko leposlovno knjigo in ja dvigne do one višine, ki bo v danih razmerah mogoča. V to pa rabi razumevanja in blagohotne podpore od vseh strani.

pr Razstava. Akademski kipar prof. Alojzij Repič je pravkar dovršil več umetnin, ki bodo od dne 28. decembra do vštete 1. januarja, vsakikrat od 10. do 12. ure dopoldne v kiparskem ateljeju državne obrtne šole na ogled. Med mojstrsko izvršenimi deli sta tudi portretna kipa pesnika Simona Jenka in pisatelja Ivana Cankarja.

Aprovizacija.

a Aprovizacija. V ponedeljek, 29. t. m. od 9. ure dalje se bo na prosti stojnici prodajalo goveje meso po znižanih cenah. Meso je užitno in stane 1 kg 8 K.

a Krompir. Splošna gospodarska združenja na Gosposvetski cesti 2 je zopet dobila nekaj krompirja in ga bode delila svojim članom od ponedeljka dne 29. t. m. naprej v poljubni množini. Kdor krompirja želi, naj se pravočasno zgleda, ker je to zadnji krompir, ki ga bode zadržala še razdelila. Načelnstvo.

Dobrodelna efektivna loterija

društva »Dobrodelnost« v Ljubljani

o korist sirot, siropcev, invalidov in h. r. c. c. 1317 dobičkov o skupni vrednosti 80.000 K.

Glavni dobiček o vrednosti

20.000 kron.

Srečka 2 kroni.

Srečka 2 kroni.

Srečke se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip št. 1.

žrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. uri zvečer.

Gospodarske novice.

g Vojna posojila. Akcijski odbor odgovarja na številna dosedanja vprašanja, a si mu prišla od lastnikov vojni posojil, da ne more sporočiti vsakemu posebej, kako stoji to vprašanje, marveč, da bo vse, kar je potrebno o tem, objavljeno sproti v listih ter naj ljudje te objave citajo. Na rešitvi tega vprašanja se resno in marljivo dela, tako, da bo isto čimprej mogoče rešeno.

g Jeklaro na Ravneh bo v nekoliko dneh začela z vsemi pripravami, da bo mogoče, v teku prve polovice leta 1920. začeti z izdelovanjem kmetijskega orodja, posebno pa lemežev in črtal. S proizvodnjo tega orodja bo Jugoslavija ne samo neodvisna od inozemstva, marveč ji bo tudi mogoče, lemeže itd. izdelovati v vsej potrebni množini za našo državo.

g Ljubljanska kreditna banka. Dne 21. t. m. vršil se je v Ljubljani pod predstvom predsednika Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, dr. Ivana Tavčarja, župana ljubljanskega izredni občni zbor delničarjev, katerega se je udeležilo 29 delničarjev z 2.292 glasovi, ki so zastopali 22.935 delnic. Na obnem zboru se je glasno sklenilo, zvišati delniški kapital banke od K 20.000.000 na K 30.000.000 ter pooblastiti s provedbo tega povišanja upravni svet. Slednji je v svoji seji dne 21. decembra 1919 sklenil, provesti zvišanje tako in določiti subskripcijski rok za novo izdajo delnic v času od 15. do 31. januarja 1920 ter dodeliti od 25.000 novih delnic po K 400 nom. 20.000 novih delnic dosedanjim delničarjem, ki lahko subskribirajo kot imetniki vsakih 5 starih delnic po 2 novi delnici po K 700 tel quel za delnico. Kot subskripcijska mesta je določil Ljubljansko kreditno banko v Ljubljani in

njene podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah, Hrvatsko trgovinsko banko v Zagrebu in njeno podružnico v Osijeku, Živnostensko banko v Pragi in njene podružnice v Čehoslovaški in Podružnico Živnostenske banke na Dunaju v Nemški Avstriji.

Foezije. Zložil Simon Gregorčič. Životopis napisal Ivan Dornik, I. zv. Cena vez. izvodu 10 K 80 vin.

Pred 37. leti je goriški slavček prvičkrat zažvrgolel svojo tiho nežno pesem preko trdih razorov kraške zemlje, njegova pesem je hitela preko valovitih gorenskih gričev, potrkala je z drobnimi prsti na vsaka vrata in je sladila večerne ure upehanega seljaka. Takrat so se z lahkotnim smehom Gregorčičeve pesmi prvičkrat zasmjele v slovensko javnost in so objele narodno psiho, kakor prekrasna še nepo-

znana bajka s skrivnostnim ogrevajočim objemom južnega solca. Med tiho melodično ubranostjo je gorela želja, želja vodnica do boljših časov, ki so sedaj prišli. Tudi danes je prišel Gregorčič o pravem času. Narod bo spoznal v njem svojega ljubljenca in se bo spominjal od sladki melodiji njegove pesmi one zemlje, katere gorki dihi kipi z nje. Sedaj, ko je prvi zvezek njegovih poezij zopet izšel, ga priporočamo kmečki hiši ravno tako, kakor onim trpečim bratom, ki jih Gregorčič z vsemi njihovimi željami in hrepenenjem vodi nazaj v planinski raj. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Jugoslovanska knjigarna je pred kratkim založila praktični »Žepni koledar za leto 1920«.

Koledarček ima določen prostor za opombe vsakega dne in mesečne rubrike in upisovanje dohodkov in stroškov. — Strastne poznavalce cerkvenega leta opo-

zarjamo na silovito hudomušen pogrešek stavca naše tiskarne in razpisujemo za pravega najditelja tega pogreška darilo in sicer vezan izvod Finžgarjevega zgodovinskega romana »Pod svobodnim solncem«. Cena lično vezanemu žepnemu koledarčku je 7 K 20 vin. — Okrajšana izdaja brez praznega prostora za novice velja broš. 1 K 80 vin.

Kot navodilo za čitanje in pisanje srbsčine je Jugoslovanska knjigarna tudi pred kratkim izdala knjižico »Cirilica«. Založništvo je sprejelo delce v javnost i sledečimi besedami: Da odpomoremo nujni potrebi, ter ugodimo splošni želji po takem navodilu, ki naj bi bil ključ do bogate zakladnice srbske književnosti, smo se odločili prirediti pričujočo knjižico in upamo, da jo bo naša javnost z veseljem sprejela ter dosegla po njej lipi cilj, kateremu slediti je njena naloga. Knjižico to plo priporočamo in velja 3 K 30 vin.

Trpite na reumatizmu in gihtičnih bolečinah? Vdrgnjenje s pravim Fellerjevim Elza fluidom je takorekoc dobrodejno! 6 dvojnatihi ali 2 velik specialni steklenici 24 K.

Rabite milo-odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 12 K — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 5 K. — Želodec okrepljujoča Švedska tinktura 1 steklenica 12 K. — Omot in poštena posebej, a najceneje. Eugen V. Feller Stubica donja, Elzatrž št. 134, Hrvatska.

Meseno sobo eventualno s hrano išče državni uradnik. Ponudbe pod »inženjer« na upravo Slovenca.

Kupim hišo v Ljubljani, eventualno dam v zameno hišo v Celju. Ponudbe pod št. 6173 na upr. Slovenca.

Kina-železnato vino lekarna PICCOLI-ja v Ljubljani, Dunajska cesta. Krepiča malokrvne, nerazvne, oslabele, odrasle in otroke. — Naročila proti povzetju.

Pohišstvo

od priprostega do najfinejšega izdelka priporočam po solidni ceni FRAN ŠKAFAR, Ljubljana, Rimska cesta 16. Stavbeno in pohištveno strojno mizarstvo

Veliki slovenski spisovnik zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike, sestavi Henrik Podkrajšek, profesor na kr. drž. obrtni šoli v Ljubljani, je ravnokar izšel. Cena K 24.— Priročna knjiga, katere je neizogibno potrebna za pisemski promet za vsakega vseh življenjskih dvuh. Naroči selahko v vseh knjigarnah, ali pa pri založniku Ignac pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Ljubljana Kongresni trg 2.

Kupujem vsako množino kož od 4 v. jih zajcev ter plačujem po najvišji anevali cen. — IVAN BERNIČ klobučar v Višnji gori.

Išče se hišnica ali ože hišnik za takoj na deželo. Ima prosto stanovanje, drva, njivo in plačo po dogovoru. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 6314.

Konkristinija veččasloven. in nemške stenografije in stroje pisja se sprejme. Sprakso imajo prednost. Poleg hrane dobra plača. Tvrška A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta

Žagarja za venecijanec sprejemem takoj v službo. Ponudbe na naslov: V Kunsti, lesotrzec št. Peter Novomesto.

Prodaja soparna banja (Dampfbad), esence, grenčica pelinkovec tri pare i ogivice iz gumija št. 9, otroško gledišče, (marionete) pinja za maslo (Butterknetmaschine). Naslov v Anončni ekspediciji Al. Matelič, Ljubljana Kongresni trg 3.

Gospodična ali gospa sprimerno nasloviti k otrokom. Pismene ponudbe je nasloviti na I. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Brata tehnik v sokošolca skupno sobo z električno rasvetlilavo za takoj ali s 1. januarjem. Ponudbe pod Tržščana 2325 6346.

Kupim vsako množino hrastovih blokov do 25 cm debel ne naprej. Kakor tudi hrastove deske 25 do 30 mm debele oz. roma našagane fr ze za parketne deske. Ponudbe s ceno franko vagon Ljubljana ali odpošiljalna postaja na Ivan Šiška, tovarna parketov in parna žaga Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Zobni atelije P. VRANKAR konces. zobotehnik

Gledališka ul. 7. naspr. gledališča.

Izdelujem najfinejša čela v zlatu, porcelanu in kavčuku. Zlate krone in mostičke ter umetno zobovje brez plošč. 6302 (3)

Naročajte »Slovenca«!

Zahvala.

Za vse dokaze tolažljivega sočutja povodom nenadne smrti našega ljubljeneega soproga in predobrega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

Ivana Znanca posestnika v Šmihelu

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najprisernejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo za časteče spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti preč. duhovščini, oo. frančiškanom, gg. usmiljenim bratom, okr. glavarju g. dr. Fr. Voučini, županu g. Jos. Zircu in občinskim odbornikom, načelniku hranilnice in posojilnice v Kandiji, g. kanoniku A. Zlogarju ter vsem drugim, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in lajšali našo srčno bol. Bog plačaj vsem — vsem! Blagega rajnega priporočamo v prijazen spomin.

Zalujoča rodbina Znanec-Kulovic.

Šmihel pri Novem mestu, dne 23. decembra 1919.

Primarij

dr. Ivan Raišp

ordinira popoldne od 1. do 3., in v nedeljah od 8. do 9. ure v

Celju, Krekov trg št. 16. (nasproti kolodvora).

Med. univ. dr. Ivan Pintar praktičen zdravnik, strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo, ordinira odslej redno od 1 — 3 pop. v Ljubljani Cankarjevo nabrežje 5. Vhod Ribja ulica 5.

Mebl. stanovanje

obstoječe iz 4 — 5 sob kuhinje in pritikljinami, ako možno vila, se išče za neki konzulat. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Konzulat«

Za beogradski oficirski dom se išče za takoj kavcije zmožen

restavrater

za domačo in srbsko kuhinjo. Natančneje podatke daje major Krasaković, član uprave oficirskega doma v Beogradu.

Občinski tajnik

spособen slovenskega in nemškega uradovanja, se sprejme tukaj. Plača po dogovoru. Ako bi bil ob enem tudi organist in mežnar ima prosto stanovanje. Dajpise na Občinski urad Vetrinj pri Celovcu, Koroška S. H. S.

Preklic.

Tem potom preklicujem in obžalujem vse, vse grde besede, ki sem jih pred par leti govoril o duhovnikih v svoji pijanosti, ter očitno prosim vso častito duhovščino odpuščanja.

Josip Glinšek Gilbert, Minn U. S. A.

Čarobni večer.

V Ljubljano je prišel Abdul Riza beg, ki bo dal v nedeljo 28. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma predstavo iz telepatije, magije, iluzijske kemije in hipnotike. Posebna privlačnost: zlati dež. Blagajna se odpre ob pol 7. uri. Abdul Riza beg prepotoval je vso Evropo, Ameriko, Azijo in Afriko. Za njegov reportoar je izdal v zadnjem času nad K 15.000 ter nudi občinstvu najnovejše atrakcije.

Cene: Numeriran sedež 15 K, I. vrste 10 K, II. vrste 7 K, stojšče 4 K. Za vojake stojišče 2 K. Cene so se morale radi velikih režijskih stroškov, povišati.

Štev. 21.740.

Razglas. Štetje živine.

Vsled odredbe deželne vlade za Slovenijo, poverjenišvo za kmetijstvo, v Ljubljani z dne 24. novembra 1919, štev. 6009, se mora dne 30. dec. 1919 izvršiti splošno štetje konj, goveje živine, prašičev, ovc, koz, bivolov, oslov, mul, perotnine in čebelnih panjev.

Ta posel bodo opravile v Ljubljani tri komisije, in sicer se bo v Spodnji šiški in na Barju popisovalo od hiše do hiše, dočim bo komisija za pravo mesto poslovala 30. in 31. decembra t. l. od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v mestni posveovalnici, kamor morajo v mestu stanujoči lastniki priti popisovat svojo živino, perotnino itd. in čebelne panje.

Lastniki se opozarjajo, da pravočasno pridejo popisat svojo živino etc. in sploh store svojo dolžnost kar najnatančneje.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 15. decembra 1919.

Tesače

za takojšnji nastop proti dobri plači ter prostemu stanovanju in hrani sprejme »Dom«, delniška družba za lesene stavbe v Zagrebu, Zrinjski trg 17. 6317 (3)

Ženitna ponudba

Zasebni uradnik srednje starosti, čiste preteklosti, inteligenten, z 10.000 K premoženja, želi se poročiti s kako vdovo na deželi, brez otrok ali z otrokom, ki bi imela kako posestvo z gostilno ali trgovino. Le resne ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo Slovenca pod »SRECA«. Tajnost zagotovljena.

Semena pristna in zanesljiva kupuje Josip Urbanč, trgovca s semeni. Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

Slavko Črnigoj

nčitelj

Elzi Črnigoj

roj. pl. Klemen

poročena 27. XII. 19.

Kamnik - Sv. Peter ob Sotli.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestljive izgube našega ljubljeneega

Joškota

dijaka IV. razreda realne g mnazije

izrekamo tem potom najprisernejšo zahvalo. Posebno zahvala smo dolžni o. jezuitu g. Ramšaku za mnogoštevilne obiske in tolažila v dnevih bolezni, gg dr. Volavsku in dr. Minarju za neumoren trud, obraniti ranjkemu življenju, g. tovaršem srednjošolske organizacije in bratom »Bijaškega Oria« za prekrasen poklonjenec in v število spremstvo na poslednji poti, osobito še bratu predsedniku za gniljiv, v srce segajoč nagrobni govor, slednjič vsem ostalim darovalcem vencev in spremljevalcem pri mrtvaškem sprevodu.

Ljubljana, dne 27. decembra 1919.

Globoko zalujoča rodbina Črničeva.

Potrjim srecem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prealostno vest, da je naša preljubljena soproga, mamica in sestra, gospa

Jerica Bohinc

soproga lesnega in vinskega trgovca

včeraj 26. dec. t. l. ob 1/2. ure zvečer po kratki mučni bolezni v 50. letu svoje starosti mirno v Gospodu zapala. Pogreb drage rajne se vrši v nedeljo dne 23. decembra ob 3. ur. popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Preski.

Sv. maše zadušnice se bodo brale po raznih cerkvah. Pokojnico priporočamo v blag spomin.

Preljubljena mamica, nasvidenje nad zvezdami!

Medvode, dne 27. decembra 1919.

Ivan Bohinc, soprog, Ivan, Anon, Filip, Andrej, Stanko, sinovi. Ivanka, Anica, Anica, hčere,

Priporočajo se cenjenim čitateljem sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v lednu se računa 8 kron.)

Brionice Zajc Fran, Dunajska cesta 12.	Javna skladišča »Balkan«, L. Ljublj. javno skladišče, Dunajska cesta 33. (Tel. 366.)	Lekarne »Pri Mariji Pomagaj«, Resljeva cesta št. 1.	Potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje Petelinc Josip, Sv. Petra nasip 7	Trgovine s šivaln. stroji Petelinc Josip, Sv. Petra nasip 7.
Dobava in pokladanje parketov Bokal Anton, Ambrožev trg 9. Puh Josip, Gradaška ulica 22.	Kavarne »Zvezda«, Ivančič Josip, Kongresni trg.	Mannfaktorne trgovine Pečenec Filip, Dunajska cesta 6. Petkosig Jos., Stari trg 4. Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.	Restoracije »Perles«, Prešernova ulica.	Trgovine s papirjem Prodajalna K. T. D., Kopitarjeva ulica 2. »Uranus«, Mestni trg 11.
Damske krojačice Minka Karo, Sv. Petra cesta 58.	Klenarji Korn T., Poljanska cesta 8. Remžgar & Smerkol, Florijanska ulica 13.	Knjigarji Götzl Marija, Židovska ul. 8. in 7.	Sobno slikarstvo Žuran Martin, Mestni trg 12.	Trgovine z dežniki in sovinčniki Mikuš L., Mestni trg 15.
Elektrotehnika »Svetla«, Mestni trg 25. Verbajc A., Linhartova ulica 4. Zavod za tehn. in elektrotehn., Dunajska cesta 22. Zavod za tehn. in elektrotehn., Lastne tovarne, Glince 16.	Knjižarne Jugoslovanska knjižarna, Pred škofijo.	Modni saloni Götzl Marija, Židovska ul. 8. in 7.	Stavbena podjetja Černe Andrej, Sv. Petra cesta 23. Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.	Trgovine z železnino in poljedelskimi stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska cesta št. 10. (Mar. Ter. cesta.)
Gostilne Ložar Jernej, Sv. Petra nasip 19.	Knjižovneznice Knjižovnica K. T. D., Kopitarjeva ulica 6. Pajk Fr., Cankarjevo nabrežje 25.	Modne trgovine Magdič Pavel, Aleksandrova cesta.	Sredstilska podjetja »Balkan«, Dunajska cesta 33. (Tel. 366.) Uher F. & A., Šelenburgova ulica št. 4. (Tel. 117.)	Zaloge pohištva Fajdiga Filip, Sv. Petra cesta 17.
Gramofoni in godbeni avtomati Rasberger A., Sodna ulica 5.	Konfekcijske trgovine Olup Josip, Pod Trančo. Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3.	Optiki Jurman Karol, Šelenburgova ulica.	Trgovine z urami in zlatino Černe Lud., Wolfova ulica 3.	Zajirkovalnice Grošel T., Poljanska cesta 7.
	Krojači Gestrin Ferdin., Poljanski nasip 8.	Parfimerije in kosmetika »Uranus«, Mestni trg 11.	Trgovine z klobuki Čadež Gydo, Mestni trg 14. Soklič J., Pod Trančo 2.	Zobotehniki Zobni atelje Ferd. Palovec, Ljubljana, Dalmatinova ul. 5, poleg Kmetijske posojilnice.

Deske, trame, hlode in bukovo oglje

kupi inozemska tvrdka. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo n. 5.

Gradjevni pribor

daske, platnice, grede, krampi, lopate, tačke, kola, mašine za pripravo betona i šodra

kupuje
dioničko društvo za gradnjo vila u Crikvenici.

Naznanilo.

Sl. občinstvu naznanjava, da sva otvorila na Poljanski cesti št. 12 specialni krojaški modni atelje

za dame in gospode.

Nahajala sva se pred vojno v inozemstvu, kakor v Bruselju, Berlinu, Bukareštu, na Dunaju in v drugih večjih mestih, ter sva se kot specialista združila in hočeva sl. občinstvu točno postreči z najfinjšim delom in zadnjo modo. Na razpolago so modni žurnali vseh vrst.

Diplomirana krojača Verdnik & Znidar.

Barva	—	kemčno	—	čisti
vsakovrstno blago				obleke
pere				soefolika
domače perilo				ovratnike, zapestnike in srajce
(pošilje po isto na dom)				
tovarna				
Jos. Reich				
Ljubljana, Poljanski nasip 4				
Podružnica Selenburg. ul. 3.				
Podružnica Maribor, Gosposka ul. 38.				

Slatina

v Zgornjih Žerjavcih pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah, imenovana »Svetotrojaška slatina« s posestvom okoli 7 orolov njiv, travnikov in gozda, z novo zidano hišo, gospodarskim poslopjem in slatinsko napravo je na prodaj.

Lastnik je tudi pripravljen sprejeti dva ali tri družabnike v podjetje.

Pojasnila daje: Fran Štupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah.

6299 (3)

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 5
obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela konec marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enotnih kron rezervni zakladov.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici) na hipoteko in v tekočem računu.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Klavirje, pianine, harmonije, violine, citre, harmonike, strune itd. — ima

v velikanski zalogi

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zaprišen strokovnjak. LJUBLJANA, Kongresni trg 15 (nasproti nunske cerkve). 1816

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

kupuje o se dobro ohranjeni

šivalni stroji in stojala

Ponudbe na Jos. Petelinc, Ljubljana

Hiša

z gostilno in vrtom ali tudi brez gostilne — takoj kupi v redmestju ali v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravnistvo pod »Hiša« 6261

Ia bosanske slive

v zabojih po 15 kilogr.

Kavo
Čaj
Čokolado
Kakao
Kavni pridatek
Konjak
Rum
Likerje
Šam, anjevec
Namizna vina
Mandelne
Rozine
Paradižnike
Dišave

razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej poštne prosto

Josip Fabiani
Ljubljana, Prešernova ulica 54.

Priljučna hiša s hlevom v sredini mesta se zamenja za večjo hišo v mestu. Naslov se izve v upravi lista pod št. 6287.

Kolar za vozove in kočije se išče. Hrana in stanovanja v hiši. Plača po dogovoru. Zglašiti se je: Cesta na Kodeljevo številka 8.

Razpis.

V področju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je polniti tri mesta rečnih moštov in sicer:

- 1) pri Savi s sedežem na Dolskem,
- 2) pri Dravi s sedežem v Borovljah in
- 3) pri Muri s sedežem v Gorenji Radgoni, s prejemki določenimi po zakonih z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15 in 16, z dne 25. septembra 1908, drž. zak. št. 204, in z dne 26. decembra 1899, drž. zak. št. 255, in po ministerski naredbi z dne 24. septembra 1908, drž. zak. št. 234, po katerih znaša temeljna plača 900 K, pri podčastnikih, ki so služili pri vojaki več kot tri leta, »80 K, oziroma 1060 K, nadalje z aktivitetno doklado, ki znaša 30% osnovne plače, z letnim pavšalom za službeno obleko 160 K, in z obhodnim pavšalom v znesku 100 K za en mirijameter in leto. Dokler velja navedba o draginskih prispevkih, se izplačuje draginska doklada po določenih navedbah z dne 28. junija 1919 št. 125 Uradnega lista, ter 85% povisek obhodnega pavšala.

Svojevrstno pisano in pravilno kolkovane prošnje za to službo naj se vložijo pri »Gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani«, (Turjaški trg št. 1) do dne

16. januarja 1920.

- Prošnji morajo biti priloženi nastopni dokumenti:
- 1) rojstni (krstni) in domovinski list;
 - 2) vojaški certifikat ali drug dokument o vojaški službi prosilčev;
 - 3) uradno zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za to službo;
 - 4) spričevalo o navednosti;
 - 5) dokazilo, da je prosilec več slovenščine v besedi in pisavi, da zna risati, kolikor je to za gradbenega empirika potrebno in da je izvežban čolnovodja.
- Mesto se podeli najprej za leto dni provizorno, potem pa ob zadovoljivem službovanju in po izvršeni preizkušnji, ki jo je napraviti najkasneje tekom treh let, definitivno.
- Podčastniki-certifikatisti, ki so si pridobili certifikat v smislu zakona z dne 19. aprila 1872, drž. zak. št. 60, dalje prosilci, ki predložijo dokaz da so izvršili prakso gradbenega empirika in so izučeni v zidarski obrti, potem vojni invalidi, ako so sicer sposobni za tako službo in ako ustrezajo vsem pogojem za zaproseno službo, imajo prednost pri podelitvi izpraznjenih mest.

V ostalem si pa pridržuje gradbeno ravnateljstvo glede podelitve službe proste roke.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1919.

Gradbeno ravnateljstvo.

Centralna menjalnica Kolodvorska ulica -
kupuje in prodaja valute in devize najkulantneje.

Krznarska moda 1920

Nemoderni muhi, boe itd. se modernizirajo v najkrajšem času. V zalogi lasno izdelovane garniture ter specialno damske kožuhovnasie čepice.

Prevzamem vsakovrstne kože v stroj ter iste popolnoma izgotovim v najmodernejših garnituro.

Ludovik Rot I. jugoslov. krznar-nica in strojarnica
Ljubljana, Gradišče 7 (nasproti dram. gledališču).

Gostilničarji, kavarnarji, vinogradniki, pozor!

Trgovina z vinom

OSET & CAJNKO, Slovenjigradec.

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega sortiranega, kakor Muškatele, Rizling, Sapon, Burgundec, Portugiser, Šilhar, pristnega Ljutomerčana, Pecerčana, Haložana, Bizeljčana ter črna dalmatinska in banatska stara in nova vina.

Kunjeva iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša vina po najboljših cenah.

Se priporočava 6163

Andrej Oset in Franjo Cajnko.

Razpošiljanje vina v sodih od 50 l naprej!

Oznanila Union-Propaganda, Maribor. — Zavod oglašne odprave in reklame.

LOJ, MAST, OLJE

in surovi loj, kupi vsako množino za najvišjo dnevno ceno
prva mariborska tovarna za milo, Maribor
Telf: 47. — Prosijo se ponudbe z vzorci. — Brzjavlj: Milana.

Skaboform se zopet dobi! proti srbečici, garjam, lišaju, koži. Izpuščajem zahtevajte v vsi najbližji lekarni priznane in zdravniško priporočene

Dr. FLESCH-ovo izvorno SKABOFORM-MAZILO.

Ne maže, ne barva, brez dcha. Dobiva se v vseh lekarnah.

Glavna zaloge za Ljubljano in okolico:

Rihard Sušnik pri zlatem jelenju IV., Marjina trg.

Kupujem vse vrste kož divjačine, kot listce, kune, dihurje, srne, jazbece, zajce, krte in polhe po najvišjih dnevnih cenah.

Iste kože sprejemam tudi v strojenje.

Krznar J. WANEK

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 19.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov), **tesan les** (smrekov, jelkov, borov), **okrogel les** (smreka, jelka, bor, mecesen), **koštanjev les**, **drva** (trda in mehka), **stoječi les** v gozdu, **smrekovo skorjo**

kupi vsako množino

„DRAVA“,

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

6093

S 1. prosincem 1920 prične poslovati novo ustanovljeno obl. avtorizirano stavbeno podjetje ter prodaja stavbenega materiala

Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

ter se toplo priporoča p. n. interesantom za vse v to stroko spadajoča dela, katera izvršujeta strokovnjaško in po zmernih cenah. Načrti in proračuni se izdelujejo točno po naročilu.

Dvostavno in ameriško knjigovodstvo

spisala Krottmayer - Dolenc.

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo!

Neizogibno potrebna za trgovske šole in samouk, zelo važna :: za trgovce, tovarnarje, obrtnike i. t. d. — Cena 10 kron. ::

Ravnokar izšla. Dobiva se v vseh knjigarnah in v založbi Zasebnega učilišča LEGAT, Maribor, Vetrinjska ulica 17/I.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnat portret na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji **Davorin Rovšek** prvi fotografski in povečevalni zavod Ljubljana, no. odvorska ulica št. 34 a.

Martin Zuran

sobni slikar
Ljubljana, Mesni trg št. 12
se priporoča slavn. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. — Izvršitev točna, cene zmerno.

Kolesa

rabljena, kupuje tvrdka J. GOREG, Ljubljana, Go. posvetska cesta šte. 14.

L. METZNER-Trst

(ustanovljena leta 1890)

Tvrdka za prevažanje

Spedicije, komisije, inkaso, obdavčevanje, vskladiščenje, preselitve.

GARJE

srbečico, braste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečice. Brez duba in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštne pristojbine. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Jvliši, podgane,

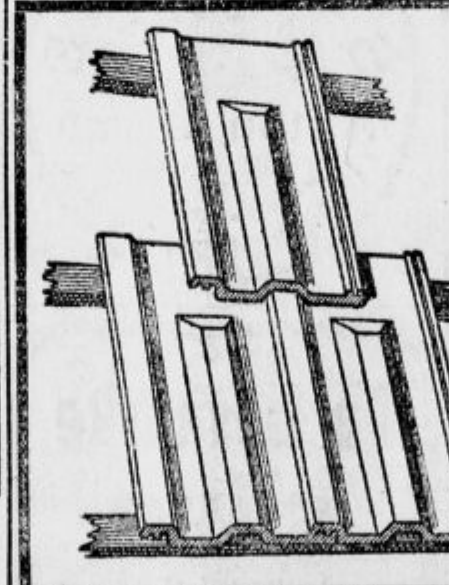
stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginati, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mušam št. 6, za podgane in miši št. 6 — za ščurke št. 7 — tinktura za stenice št. 8 — uničevalno mazilo št. 9 — prasek proti mršom št. 1 — in št. 2 — mazilo proti ušem pri ljudeh št. 3 — mazilo za uši pri živini št. 4 — prasek za uši v obliki in perila št. 5 — tinktura proti mršom na sadju in zelenjavi (uničuje rastlin) št. 6 — prasek proti mravljam št. 7 — Pošilja po povzetju Zavora za eksport

M. Jünker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

DRVA,

mehka in trda dobavi in pripele na dom V. Scagnetti, parna žaga za drž. kolodvorom.

Združene opekarne

preje F. P. Vidic & Komp. Vič, Ivan Knez, Brdo

nudijo:

zarezane strešnike (utorni crep) in zidno opeko

Vprašanja na Vidic & Komp., Ljubljana.

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD r. z. z o. z.

V Ljubljani, Marjina Trg 8, Wolfova ulica 1.

Poštni čekovni račun št. 11.323. — Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit, Ljubljana. — Telefon št. 54.

sprejema

hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na na vknjižbo- poročstvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. — Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Hočete obdržati svoje lase? Hočete imeti kakor barun mehko kožo? Hočete se osvoboditi prisa? Hočete se osvoboditi prisa?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 6 K, No. III močnejše vrste 9 K. K temu Fellerjevo najfinejšo lilijnomlečno milo 15 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prisa, prerano osivenje. Zabrani plešo! 1 lonček 6 K, No. III 9 K. K temu močno terovno milo za umivanje glave 8 K. Sam pon 1 K. Mazilo za brke 180 K in 250 K.

Štirik zoper glavno- in zobobol 1 škatljica 350 K — Fellerjev Elza fluid 6 dvojnati ali 3 veliki steklenici specialni 24 K. — Najboljši parfum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K. — Močna Francovka v steklenicah po 6 K in 18 K. — Omot in poštnica posebej a najceneje. — **Eugen V. FELLER**, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg 134. Hrvatska.

Zimske suknje

moške in ženske,

malo rabljene pa kemično očiščene, iz angleškega in ameriškega blaga iz čiste volne, po ceni

185 dinarjev moške suknje

80 dinarjev ženske suknje

Paletolji, poldolgi, žaketi, nogavice in čevlji, se morejo dobiti po zelo nizki ceni v skladiščih

Balkansko-Ameriškega Izvoznega Društva

(Balkan-American Export and Navigation Co Ltd)

Belgrad, Kralja Petra ulica 35.

Imenovano društvo ima v prodaji neko specialno usnje, pomešano z gumijem, za podplate in peta. Cena je 40% nižja od pravega usnja, a je enako trpežno in prijetnejše za nošnjo.